

Brigada și al ei
profil...
(Citiți fotoreportajul
în pag. 6-7)
Fotografie de
A. MIHAILOPOL

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deves

N. S. Hrușciiov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., prezentînd la cea de-a 5-a sesiune a Sovietului Suprem al U.R.S.S. raportul „Cu privire la desființarea impozitelor percepute de la muncitori și funcționari și la alte măsuri îndreptate spre ridicarea bunăstării poporului sovietic”.

SEMNELE COMUNISMULUI

Cum altfel, decît ca un semn al comunismului, poate fi apreciat votul prin care deputații Sovietului Suprem al U.R.S.S. au hotărît zilele acestea, la Moscova, modificarea articolului 119 din Constituția Uniunii Sovietice. „Dreptul la odihnă — sună în prima parte textul modificat al acestui articol — se asigură prin stabilirea pentru muncitori și funcționari a zilei de muncă de 7 ore și prin reducerea zilei de muncă pînă la 6 ore pentru o serie de profesioniști cu condiții grele de muncă și pînă la 4 ore în secțiile cu condiții de muncă deosebit de grele...”

Vă aduceți aminte? Comunismul și-a făcut apariția în lume luptînd pentru respectarea zilei de muncă de 8 ore. Iar acum, de la înalta tribună a Sovietului Suprem al U.R.S.S., tovarășul N.S. Hrușciiov anunță că trecerea tuturor oamenilor muncii din U.R.S.S. la ziua de muncă de 7 ore și mai puțin va fi desăvîrșită pînă la sfîrșitul acestui an și că, începînd din anul 1964, va începe trecerea la ziua de muncă de 6 ore și 5 ore. Comunismul împlinește și depășește astfel unul din visele generațiilor...

Cum poate fi apreciat altfel decît ca un semn al comunismului, care se apropie majestuos, faptul că la Moscova, în sala mare a Kremlinului, a fost votată legea cu privire la desființarea impo-

zitelor percepute de la muncitori și funcționari?

Cum altfel, decît ca un semn al comunismului, poate fi considerată noua chemare la pace, la întrecere pașnică între popoare, lansată de recenta sesiune a Sovietului Suprem al U.R.S.S.?

„Nu prin război vom răspîndi ideile comunismului” — a declarat tovarășul N. S. Hrușciiov, făcînd bilanțul realizărilor de importanță istorică mondială ale socialismului, care e pe cale de a ajunge și a întrece capitalismul din punct de vedere economic.

Asta nu seamănă de loc cu ceea ce se întîmplă în S.U.A., unde unii își folosesc plămîni drept foale pentru ațîțarea „războiului rece” și unde se consideră că cea mai bună întrebuintare care se poate da aviației este folosirea ei ca anexă a serviciului de spionaj...

Asigurînd un ritm de dezvoltare a industriei care depășește azi de 7-8 ori ritmul de dezvoltare a S.U.A., ridicînd neconținut bunăstarea poporului, Uniunea Sovietică a fost, este și rămîne reazimul de nădejde al păcii în lume. Prin politica sa consecventă, Uniunea Sovietică dovedește din nou că orînduirea socialistă luptă pentru împlinirea celui mai scump vis al omenirii. Și, după cum se vede, luptă cu succes!

ÎN AJUNUL CONFERINȚEI LA NIVEL ÎNALT

„...La apropiata conferință la nivel înalt trebuie să fie întreprinse eforturi serioase pentru întărirea păcii generale. Participanții la această conferință sînt chemați să pună temelia unor relații mai serioase, cu adevărat pașnice, între state”.

N. S. HRUȘCIOV

„...Convocarea conferinței la nivel înalt este un lucru util”.

„...Există speranța că vom încheia unele acorduri care vor slăbi încordarea ce scindează și creează o atmosferă de enervare în lume”.

D. EISENHOWER

„Sper din toată inima că această conferință va orienta țările pe calea mai rodnică a reglementării divergențelor prin tratative”.

H. MACMILLAN

„Telul conferinței la nivel înalt este pacea, deși ne dăm seama că pentru a ajunge la ea va trebui să parcurgem un drum lung și anevoios”.

CH. DE GAULLE

„Toți ne punem mari speranțe în conferința la nivel înalt. Dacă conducătorii țărilor noastre vor putea să ajungă la un acord în cadrul apropiatelor discuții, folosul pentru întreaga lume va fi de neprețuit. Să mergem la această întîlnire în spiritul relațiilor de prietenie, de înțelegere reciprocă și respectare a libertății omului”.

W. CHURCHILL

foșt prim-ministru al Angliei

„Dorința mea sinceră este ca această conferință din primăvară a șefilor guvernelor să semene sămînța păcii internaționale și prieteniei și ca această sămînță să răsără și să dea roade bune”.

J. CHRISTOPHER

primarul orașului San Francisco

Mii de coreeni aflați în Japonia au cerut, în cadrul unui mare miting care a avut loc la Tokio, evacuarea trupelor americane din Coreea de Sud.

Un aspect din timpul marșului de protest împotriva înarmării atomice a Germaniei occidentale, desfășurat recent la Bremen.

ORHMENTI IN ÎNTRECERE

Reportaj de F. URSEANU

Fotografiile autorului

Constructorii de vapoare din Oltenița au rămas fideli unei tradiții: la începutul lunii mai își infrumusețează locul de muncă cu mii de pansele. Și tot aici, și tot în luna mai, alături de straturile cu flori catifelate au răsărit câteva panouri noi. Ele vorbesc de faptul că în cinstea celui de-al III-lea Congres al P.M.R., muncitorii, meșterii și inginerii șantierului naval au deschis o nouă bătălie: pentru calitate și economii! Cu alte cuvinte, să construiască vapoare cât mai bune și la un preț de cost cât mai scăzut. Este aceeași chemare pe care muncitorii șantierului au scris-o de-a lungul a zeci de metri, pe pereții vaselor în construcție sau, numai pe un simplu cartonaș, lângă bancul de lucru al lăcătușilor.

6.500.000 DE LEI ECONOMII PESTE PLAN!

Acesta-i angajamentul constructorilor de nave din Oltenița la chemarea în întrecerea socialistă a celor 19 întreprinderi fruntașe. Adică vor realiza economii de trei milioane lei peste angajamentul luat la începutul anului. În același timp, șantierul va aduce beneficii de 5.500.000 lei în plus față de plan. În ce fel vor fi realizate economiile? Care-s măsurile luate pentru îmbunătățirea și mai mult a calității navelor?

Întrebările respective ne-au adus în biroul directorului. Aici îl găsim pe tovarășul Cristea V. Ion în mijlocul unei flote în miniatură „acostate” pe mese de cristal. Sînt câteva machete ale remorche-

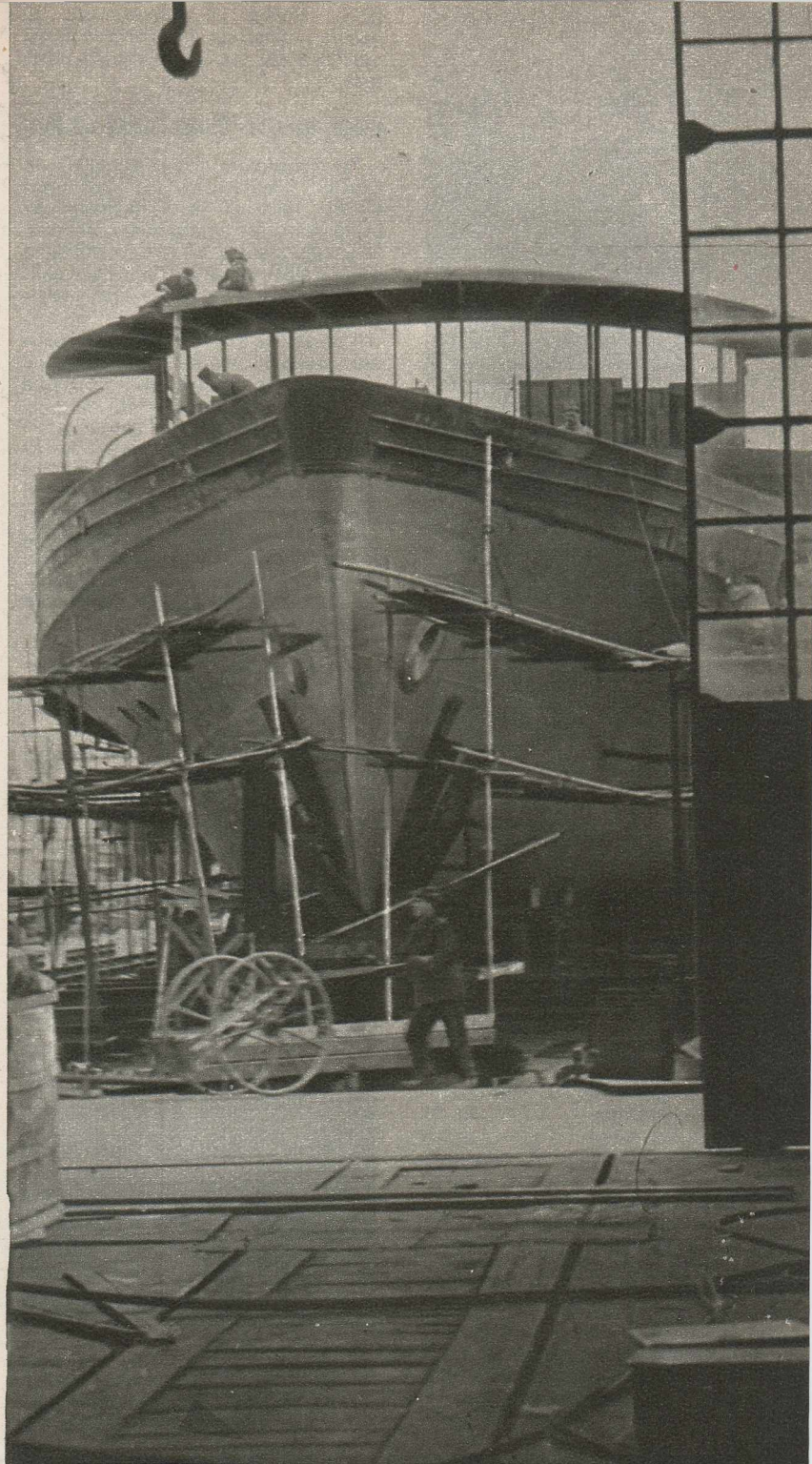
relor, motonavelor, șlepurilor, vaselor de pasageri — tot felul de ambarcațiuni construite la Oltenița în anii puterii populare și care plutesc azi pe fluvii și mări.

— Deci, constructorii acestor nave vor aduce în cinstea congresului încă o economie de șase milioane și jumătate lei! În ce fel?

Tovarășul Cristea V. Ion răspunde cu răbdare un caiețel de însemnări, privește „flota” care... plutește pe luciul cristalului și... Și ne răspunde tot printr-o întrebare:

— Despre care dintre cele 146 de propuneri de economii și de măsuri organizatorice făcute de muncitori aș putea vorbi mai întâi? Toate-s importante... Toate au izvorit din ședințele de partid, din cele de producție și din cele sindicale în care s-au dezbătut obiectivele chemării la întrecere. E cert deci — adaugă directorul — că rezerve interne sînt. Vor fi găsite chiar dacă-s pitite în locurile cele mai ascunse. Iar elanul muncitorilor va face — așa cum ei înșiși au hotărît — ca multe din navele aflate acum în construcție să fie lansate cu două luni înainte de termen. Acest lucru aduce economii importante. Economii și beneficii noi va aduce executarea peste plan, în cinstea congresului, a două vase de pasageri, a două ceamuri *) și a două drage cu cupe. La realizarea celor 6.500.000 lei va contribui — așa cum se prevede — și economia de materiale: 248 tone laminate, 24 tone țevi, 180 m c lemn... Dar — ne sfătuiește directorul — multe propuneri interesante le puteți afla direct de

*) Ceam: șlep.

la cei care le-au făcut: muncitorii. Cine le-ar putea înfățișa mai bine decât ei?

Așadar...

SĂ ÎNCEPEM CU ELICEA...

— Parcă ne cunoaștem!...

Omul cărui îi adresez aceste cuvinte lucrează la finisarea unei enorme elice. În curînd ea se va învîrta la pupa primului mare vas fluvial de pasageri, construit la noi.

— Exact! Ne-am întîlnit la un G.A.S.; reparam tractoare!

Tudor Durbac a reparat timp de zece ani utilaj agricol. De un an și ceva a strunjit 25 de elice pentru

SUS: La Oltenița se construiește un mare vas fluvial de pasageri. Constructorii s-au angajat să-l lanseze în luna iunie.

ST ÎNGA: Tehnicianul Gh. Vilcu: „La controlul etanșeității vaselor, petrolul e mai ieftin decât... apa!”

Cu ajutorul inovației sale, Tudor Durbac a izbutit să reducă timpul de prelucrare a unei elice de la 200 de ore la 100 de ore. În cinstea celui de-al III-lea Congres al P.M.R., un nou angajament: prelucrarea unei elice în 90 de ore...

25 de vapoare, a devenit cum s-ar zice specialist și, după cum îl recomandă tovarășii săi, fruntaș. Pentru găurirea și strunjirea primei elice îi trebuiseră două sute de ore de muncă. „Nu-i prea mult?” — s-a întrebat atunci strungarul și, fără multă discuție, a trecut la rezolvarea problemei: a creat un dispozitiv care, afectat strungului, face ca elicea să fie prelucrată numai într-o sută de ore. Deci, a redus timpul de lucru la jumătate. Recent, chemarea la întrecere în cinstea celui de-al III-lea Congres al P.M.R. l-a făcut să răspundă cu un nou angajament: fiecare elice să fie executată numai în 90 de ore. Ce aduce această reducere de timp? O elice fabricată peste plan, în fiecare lună. Și, ceea ce-i tot atât de important e faptul că, prin noua sa propunere, Durbac contribuie ca unul din principalele angajamente luate de șantier în cinstea congresului să fie realizat. Adică, ciclul de fabricație a unor vase să poată fi redus cu două

luni. Durbac a demonstrat că lucrul e posibil: la sfârșitul lunii aprilie a dat o elice în contul lunii mai...

CINCI MINUTE CONSACRATE CRITICII

În primăvara aceasta șeful de echipă Vasile Chirțu și cei cinci tineri lăcătuși din brigada sa și-au luat un angajament: în cinstea congresului să aducă noi economii sectorului în care lucrează. Mai exact spus, au majorat angajamentul de la 17.000 la 26.000 lei. În ce fel îl vor realiza? Chivernisind materia primă și folosind bine timpul. Nu demult ei au redus cu 35 kg consumul tablei de aluminiu dur cu care se acoperă cabina timonei de la remorcherul de 1.000 cp. A urmat apoi o inovație: un dispozitiv care înlocuiește o metodă arhaică de îndoire — cu ciocanul — a unor uși de oțel de la fundul dublu al navelor. Diferența de execuție de la o metodă la alta se traduce prin multe ore economisite.

— Realizări viitoare?

— În primul rând încă o inovație! — explică Vasile Chirțu. Ea e legată de tobele din inima coșurilor de vapoare — instalație care amortizează duduul motoarelor. Apoi — adaugă șeful de echipă — vom folosi și mai bine timpul de lucru. Pentru asta am adoptat următoarea metodă: discutăm zil-

„Ciclul de fabricație a unor asemenea vase va fi acum mai scurt!” — explică tov. Cristea V. Ion, directorul șantierelor navale.

nic la sfârșitul unei activități desfășurate în opt ore de lucru. Cinci minute consacrate criticii. Această metodă de analiză o recomandăm tuturor brigăzilor de tineret. Noi le popularizăm inițiativa. Chiar și printre vîrstnici...

APĂ DIN DUNĂRE SAU... PETROL?

Cum se controlează perfectă etanșeitate a unui vapor? Mai bine spus, cum se știe dacă vasul, după

secret: toate părțile sudate ale vasului se ung pe dinăuntru cu pensule îmbibate cu petrol. Petrolul străpunge mai ușor decât apa orice coroziune, orice fisură, străbătînd la exterior. Așa pot fi descoperite eventualele fisuri.

— Care-i economia? — l-am întrebat pe Vîlcu. Apa-i gratuită, petrolul costă!

— Nu-i tocmai așa! — Jămu-rește controlorul de calitate. Mai întâi, aducerea apei costă energie

Cea mai tânără din cele patru brigăzi. Nouă tineri — conduși de maestrul D. Steriade — muncesc, învață și trăiesc în mod socialist.

lansare, nu va „face” apă? Foarte simplu: exact așa cum procedează gospodina care-și controlează vasul de gătit umplîndu-l cu apă. Picură? Asta înseamnă că e găurit. Numai că pentru a controla o navă e necesar să pompezi în compartimentele vaporului 50-60 de tone de apă. Cantitatea aceasta mare de lichid n-ar constitui un bai... Apă-i destulă în Dunăre! Este însă altceva... Acest altceva a dus recent la o nouă propunere pentru economii, făcută de tehnicianul Gh. Vîlcu, controlor de calitate. El a explicat că acest control cu apă poate fi ieftinit. Adică, în loc de cinci-șase vagoane de apă să se folosească numai 20-30 kg de... petrol. Cum se poate realiza acest lucru? Pentru constructorii de nave nu mai constituie un

electrică, timp etc. Apoi apa din Dunăre face și pagubă: vine cu mîl care se curăță greu și lasă rugină. Așadar, înțelegeți — subliniază el — de ce am susținut extinderea controlului cu petrol în loc de apă la o serie de vase construite prin sudură.

Rămîne să se hotărască: apă din Dunăre sau petrol? În orice caz, care-i mai ieftin...

... Ne oprim aici: reportajul nu poate cuprinde atîtea propuneri și atîtea angajamente cîte au putut fi luate în cinstea evenimentului pe care — alături de toți oamenii muncii din țară — îl întîmpină cu entuziasm și constructorii de nave din Oltenița: cel de-al III-lea Congres al P.M.R.

DUPĂ NOUĂ DECENII...

de P. CRAINCĂ

Fotografii de Dan BÎRLĂDEANU

București, calea Călărași nr. 16. În stînga, o casă veche, în stilul arhitectonic specific celei de-a doua jumătăți a secolului trecut. În dreapta, o clădire de dată mult mai recentă, în formă de „U”, cu fața spre o curte în care se joacă o droaie de copii gălăgioși: „Școala mixtă de 7 ani nr. 78, cu secție bulgară”.

Școala aceasta împlinește aproape un secol.

Inițiativa înființării ei aparține societății „Dobrodetelna Drujina”, care la 20 decembrie 1868 lansează un apel pentru subscripție publică. În fruntea listei celor 118 donatori figurează C.A. Rosetti, cu 50 galbeni. Dar școala nu rămîne o simplă instituție didactică. Aici apar ziarele „Otecestvo” și

„Zname”, aci se adună mulți revoluționari bulgari urmăriți de autoritățile bulgărești și romîne. Ea îl adăpostește pe Hristo Botev, pe Vasil Levski (cunoscut sub numele de Vasile Diaconu), pe Blaskov. Ultimul notează: „Trăim cu toții în tipografie și cheltuim totul în comun. În tipografie dormeau cîteodată 10-15 revoluționari. Botev dormea

într-o cămăruță lîngă tipografie împreună cu fratele său, Chiril”.

...Au trecut de atunci zeci de ani. Vechea clădire are azi dormitoare cu o capacitate de o sută de paturi, o cantină pentru o sută patruzeci de copii. Cursurile pentru cei o sută nouăzeci de elevi — romînă (clasele 1-7) și bulgară (clasele 1-4) — se țin în noua clădire.

Astăzi, copiii oamenilor muncii din București sau din împrejurimi (Popești-Leordeni, Brănești, Ștefănești) urmează cursurile acestei școli, în care 16 pro-

fesori și 6 învățători le împartășesc cu dragoste și priecere cunoștințele necesare, contribuind astfel la educarea și formarea lor cetățenească.

① Tainele electricității nu mai sînt... taine — explică profesorul Ciurdă Dumitru.

② După orele de cursuri, bibliotecă este locul de întîlnire al micilor cititori.

③ Oră de științe naturale în clasa a III-a, secția bulgară. Învățătoarea, Jifca Staniev, controlînd caietele elevilor.

④ Cu ordinea e bine să te obișnuiești de mic...

ÎN ȚARA TĂCERII ALBE

1

2

Acum 150 de ani și mai bine exploratorul Billings, ofițer în flota rusă, cerceta țărurile înghețate ale mării Siberiei orientale, dându-și numele unuia din cele mai nordice promontorii. „Judecând după înfățișare, nu s-ar putea crede că în măruntaiele acestui ținut s-ar ascunde bogății naturale” — nota Billings în jurnalul său de călătorie.

A trecut de atunci un veac și jumătate. Ciukotka, țara ghețurilor arctice care se întind pe aproape 4.000 de kilometri de-a lungul litoralului sălbatic, Ciukotka, „țara tăcerii albe”, sălaș al iernilor veșnice, a cunoscut în ultimele patru decenii transformări nemaipomenite.

Pe harta nouă a acestui ținut din Extremul Nord au apărut marile combinate miniere din Iultin și Valkume, minele din Krasnoarmeisk, Komsomolsk sau din golful Ugoinaia, portul mecanizat din golful Providenței, numeroasele centrale electrice, nenumăratele colhozuri milionare în care și-au unit gospodăriile ciuceli, eschimoșii, lamuții. În locul colibelor afumate făcute din piei de morsa, au apărut clădiri de lemn călduroase și confortabile, electrificate și radioficcate. Noile așezări sînt înzestrate cu cluburi și spitale, cu magazine și centre de achiziționat blănuri, cu băi, școli, internate și biblioteci.

Ocupația tradițională de căpetenie a colhoznicilor din această regiune este vînătoarea. În marile depozite de blănuri din districtul național ciukot se strîng în fiecare an cantități uriașe de vulpi polare, albastre, argintii și chiar platinată, veverițe, samuri, hermine și jderi (bineînțeles la... naftalină), care se bucură de multă căutare la tirgurile internaționale de blănuri. Iată-l pe vînătorul colhoznic Vane Lele dintr-o tabără de pe litoralul mării Siberiei orientale, într-una din zilele sale norocoase: a prins cu ajutorul capcanei a patra vulpe polară (foto 1).

Asistența medicală este asigurată pînă și în cele mai depărtate așezări ale vînătorilor. Iată-o pe tinăra doctoriță Nina Mihailova gata să se deplaseze pentru a asista la o naștere; cîinii au fost înhămați și atelajul e gata, iar costumul, chiar dacă nu are... „linie” și grație, o va apăra pe Nina de ger și viscol (foto 2). De altfel, costumul ei e inspirat din același „jurnal de modă” ca și costumele fetițelor ciucke (foto 3).

Iată o pitorească așezare ciukotă într-o postură obișnuită: după căderea primei zăpezi sînt pregătite lemnele pentru lungă iarnă polară (foto 4).

Din peisajul tundrei și taigalei ciukote nu pot lipsi renii; în timpul iernii ei își găsesc singuri hrana sub zăpadă — mușchi și licheni (foto 5).

Sînt doar cîteva imagini dintr-o regiune îndepărtată, în care civilizația a pătruns abia în anii puterii sovietice. Dar marile transformări ale acestei regiuni vor veni în anii ce urmează, cînd uriașă Siberie, Extremul Nord și Extremul Orient sovietic vor fi dat și primit ceea ce le cere și le oferă planul septenal.

3

4

5

Artiștii brigăzii de agitație de la secția motoare (de la stînga la dreapta): Valentin Vladimîr, ajustor; Elisabeta Marin, controlor tehnic; Crișcoveanu Ion, controlor tehnic; Matache Steliano, distribuitor la sculărie; Popa Armand, ajustor; Ene Mircea, ajustor (interpretînd rolul „rebutului”). →

Alexandru Perianu, tehnician și... acordeonist al brigăzii. ←

BRIGADA

— FOTINTERVIU CU O BRIGADĂ VESELĂ ȘI TOTUȘI SERIOASĂ —

Text de Andrei BART
Fotografii de A. MIHAILOPOL

Deoarece în lumea teatrală se dezbate în ultima vreme problema profilului teatrelor, ne-am gîndit să luăm un interviu pe această temă brigăzii artistice de agitație a secției de motoare de la uzinele „23 August” din Capitală. I-am găsit pe membrii brigăzii muncind cu avînt în cinstea celui de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român. Răspunsul la întrebarea: „Care e profilul brigăzii dv.?” ni l-au dat în colectiv toți membrii brigăzii. Iată-l.

COPERTA NOASTRĂ

Unul din cupletele brigăzii, interpretat de pontatoarea A. Cîmpeanu și ajustorii I. Coman și V. Vladimir.

Unul de care nu s-a lipit critica brigăzii: Victor Măgureanu, cel cu povestea ventilatorului.

„Ce-i drept e drept, brigada m-a ajutat — ne spune dispecerul Mihai Petro. Acum carcasele de uzine sînt trimise cu regularitate la turnătorie”.

ȘI AL EI PROFIL...

— **S**întem o brigadă tînă. De ziua numelui uzinei noastre împlinim șase primăveri. Totuși avem tradiție, experiență și din ce în ce mai multe puncte de asemănare cu un ansamblu teatral: spectatori stabili, repertoriu (actualmente prezentăm două spectacole), artiști (zece muncitori și, cu acordeonistul, unsprezece) și un responsabil-impresar-secretar literar-organizatoric-fondator în persoana electricianului Alexandru Pîrvulescu; ba mai avem ceea ce n-au multe teatre profesionale — un profil. Care-i profilul nostru? O să vă lămurim îndată...

Să zicem bunăoară că în secția noastră nu prea funcționează bine macaralele. Includem acest punct în programul brigăzii. La câteva zile, ca prin farmec, macaralele încep să meargă. Sau, să zicem că de la un timp carcasele de cuzineți zac ruginind, în loc să fie trimise la turnătorie. Brigada îi zice un cîntecel și începînd de a doua zi „dispar” carcasele. Se mai întîmplă uneori ca unii tovarăși să mai absenteze, ca de pildă Ioan Nenciu sau Dobre Ștefan; alții obișnuiesc să întîrzie la lucru, ca de pildă Cristea Ionescu, Ștefan Niculescu, Ioana Dădița, Florica Savu. Acestora încercăm să le demonstrăm că :

un minut = un prezon;
60 minute = un piston;
24 ore = un motor.

Apoi mai trebuie să-i ajutăm pe tovarășii de la forjă, în frunte cu tov. ing. Pantea, să ne trimită la timp piesele și să nu ne mai dea vilbrochene defecte. Sau să-i ajutăm pe tovarășii Nedelcu și Vlad Tudor să se vindece de rebuturi (primul a rebutat 66 prezoane, celălalt 20 de pistoane). Și într-adevăr, în lupta împotriva rebuturilor am ajutat și noi pentru a le aduce sub limita admisibilă. Totuși nu izbutim chiar întotdeauna să convingem. Mai sînt unii recalcitranți ca Victor Măgureanu, care a refuzat să lucreze la un ventilator foarte necesar pentru îndeplinirea planului de producție pe secție.

Deci, după cum ați văzut pînă

aci, noi ne ocupăm de procesul de producție, dezbătînd procesul... lipsurilor din producție.

Bine, veți spune dv., dar lucruri pozitive nu există în secția motoare? Desigur, există, și ele nu lipsesc din programele noastre, precum o arată și cupletul:

*Noi vă spunem cu glas tare
Răspicat, cum se cuvine,
Că brigada-i mulțumită
Doar cînd treaba merge bine.*

În textele noastre lăudăm pe inovatorii care au adus secției economii de peste 135.000 lei, printre care tovarășii C. Dache, I. Coman, A. Bașa, D. Vîrtej, I. Gavrilă, M. Andronache, D. Alesteanu. Îi cîntăm și pe fruntașii noștri:

*Știți cine la lucrul său
E în frunte tot mereu?
E tovarășul Cristea Jercău.
Tehnica avansată aplică
Fruntașul Vasile Ionică.
Aștia sînt și bravo lor,
Bravo lor, frunțașilor!*

Acum, vă va interesa probabil care sînt proiectele noastre de viitor. Iată-le: să ne ajutăm colectivul, și în special pe cei tineri, să îngrijească mai bine utilajul și sculele, să întărească disciplina în muncă. Cît despre membrii brigăzii noastre, ei se străduiesc să fie exemplari și în producție. Altfel, cum i-ar ține curelele să-i critice pe cei rămași în urmă?

Dacă vă interesează și câteva cifre despre activitatea noastră în acest an, iată-le: pe trimestrul I secția motoare a îndeplinit planul global cu 111,5 la sută, a îndeplinit indicele de sporire a productivității muncii cu 114,7 la sută, a scăzut procentul de rebuturi cu 0,97 la sută față de admisibil și a obținut economii de 285.000 lei față de angajamentul de 153.000 lei. La aceste rezultate am contribuit și ca muncitori în producție, și ca membri ai brigăzii de agitație, artiști amatori.

Ei, acum v-ați lămurit care e profilul nostru? Sîntem o brigadă veselă cu o activitate serioasă.

**E cu neputință să nu fii cucerit de
veselia brigăzii. →**

NU-MĂ-UITA...

— schiță —

de George CIUDAN

Ilustrație de Tia PELTZ

— Doamne, ce caută un om însurat în viața unei fete?

Angela Cristescu își mușca buzele și făcea eforturi să-și rețină plînsul. Privea buchetul de flori cu un simțămînt ciudat, pe care nu putea să-l priceapă. Ieși pe coridor și o întrebă pe femeia de serviciu:

— Adică nu ți-a spus nimic tovarășul Măgureanu?

— Nimic. Doar atît: să vă

drept că despre omul acesta nu s-a auzit o vorbă rea în tot satul. Țăranii, cînd îl văd, își scot pălăria de la distanță, îl salută cu „să trăiești, tovarășe Măgureanu“ și sînt mîndri că instructorul comitetului raional de partid are deplină înțelegere pentru toate problemele lor. Angela știe acest lucru. Ea e pe deplin convinsă că în școala nouă care a fost ridicată acum doi ani, în înto-

te uiți la o vîndroacă? Zău, nu-i frumos! Ce dracu', au să ridă de mata și copiii“.

Și, iată, un om ca Măgureanu, activist de partid, care întrunește atîtea calități — cugetă Angela — vine să-i ofere flori, uitînd că și el are nevastă și copii...

Măgureanu plecase din sat de trei zile. A fost chemat la o ședință a comitetului raional de partid. I-a părut rău că n-a întîlnit-o pe Angela, dar îl rugase pe președintele sfatului popular să-i comunice învățătoarei ceea ce voia el să-i spună.

— Tovarășă Angela, a venit primăvara cam de multîșor...

Învățătoarea rămase nițel încurcată. Răspunse sec: — E adevărat.

— Tovarășul instructor Măgureanu, căruia i-a părut rău că nu v-a întîlnit înainte de a pleca la raion, m-a rugat să vă amintesc să luați măsuri pentru amenajarea lotului experimental al școlii.

Angela a dat din cap, absentă, în semn că a înțeles. „Va să zică așa stau lucrurile. Lui Măgureanu i-a părut rău că nu m-a întîlnit...“ Atîta reținuse din spusele președintelui. Evocarea numelui lui Măgureanu o tulburase din adînc, dîndu-i același simțămînt ciudat pe care l-a avut la primirea buchetului de flori.

Măgureanu nu se întorsese de la raion decît după o săptămînă. Cînd văzu că nu s-a mișcat un deget pentru amenajarea lotului, se supără foc. Îl luă cam tare pe președinte.

— Greu lămurești dumneata oamenii. I-ai spus învățătoarei să amenajeze lotul experimental?

— Zău că i-am spus, tovarășe Măgureanu. Dar cu intelectualii ăștia, știi și mata, merge treaba mai greu.

— Învățătoarea e fată bună. O cunosc eu.

După-amiază pe la cinci, Măgureanu a strîns un nou buchet de „nu-mă-uita“ și a pornit spre școală. Angela plecase de vreo două ceasuri. Și de data aceasta în toată

școala nu se găsea decît femeia de serviciu, care freca podelele cu petrosin.

— Mai vine tovarășa Angela astăzi? — întrebă Măgureanu după ce dase bună-ziuă.

— Ba! Mîine dimineață o găsiți.

— Sînt un ghinionist! — glumi Măgureanu. Fii bună și dă-i mata florile acestea.

Angela, cînd văzu alt buchet de „nu-mă-uita“, nu mai știu pe ce lume se află. E drept că viața e ciudată, că poate să ia unele întorsături neașteptate; dar nu, de o mie de ori nu: nu trebuie să se întîmple nimic! Pentru Măgureanu trebuie să poarte și mai departe un sentiment de frate. Atît!

Seara, după ce-și bău ceaiul, deschise aparatul de radio. Dar îl închise repede, întrucît nu putea să suporte muzica de jaz. Se trezi apoi fredonînd:

Firicel de floare-albastră,
Floarea de nu-mă-uita,
Cîntă tu iubirea noastră,
Prinsă-n gingășia ta.

Se opri la prima strofă, pentru ca inima să n-o ia înaintea rațiunii. Luă o hîrtie și scrisese încet: „Stimate tovarășe Măgureanu, vă mulțumesc pentru flori, vă mulțumesc mult. Cred însă că n-aveți dreptul să faceți un asemenea gest. Aveți o soție și doi copii. Nu vreau să-mi zidesc fericirea mea pe nefericirea altora. Rămîneți lîngă familie. Vă implor: nu-mi mai trimiteți flori! Angela“.

O împături și o puse în poșetă. Va trebui să găsească o modalitate înțeleaptă pentru ca să-i parvină scrisoarea lui Măgureanu.

Peste două zile Angela a convocat o ședință cu părinții. Avea cîțiva copii care în ultimele trei săptămîni lipseau cam des de la școală. Învățătoarea voia să discute lucrul acesta cu mamele și cu tații lor...

În toiu ședinței apărură în sală Măgureanu. Intră zîm-

bitor. Avea în brațe un bogat și splendid buchet de „nu-mă-uita“. Îl puse pe masă în dreptul Angelei și se așeză în bancă, alături de părinți. Învățătoarea se făcu roșie ca o cireasă, iar inima-i bătea să-i sară din piept. Se opri din cuvînt, privind în podea. Gîndi: „dumnezeule, ce mă fac? E amoretzat tun, mai rău ca un adolescent“.

— Continuați vă rog, tovarășă Angela, continuați! — zise Măgureanu zîmbind cu toată fața.

Învățătoarea vorbi însă foarte încelcit, se bîlbîi, repetă aceleași cuvinte și la fiecare minut spuse: „vă rog să trimiteti copiii la școală“.

La urmă ceru cuvîntul și Măgureanu. Începu pe un ton deosebit de calm.

— Ei, tovarășă Angela, ce facem?

Învățătoarea înlemni. — Așa-i că sînt frumoase florile acestea albastre pe care ți le-am adus? Mi se pare că e și un cîntec despre ele.

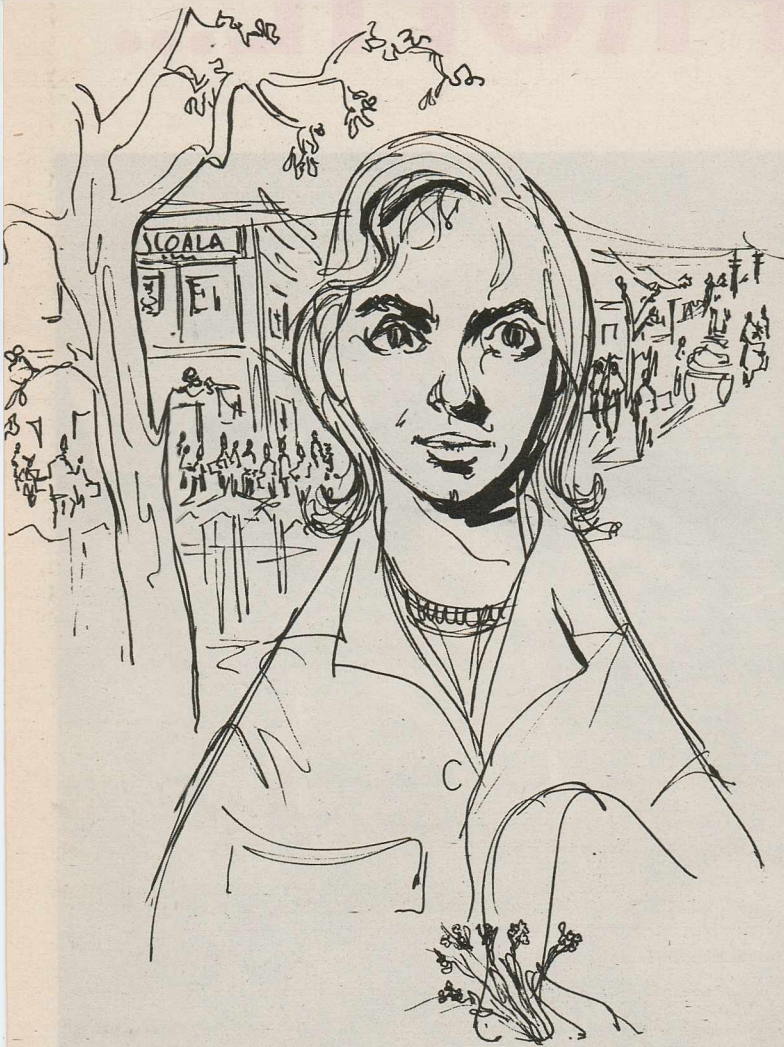
Măgureanu se uita cînd la învățătoare, cînd la flori.

— Te știam nițel mai îndrăzneată, mai cu inițiativă.

Angelei îi era cu neputință să spună un cuvînt. Simțea că se dărîmă școala pe dînsa. Vedea cum mîine o s-o arate lumea cu degetul șoptind: „Uite, asta a distrus o familie!“

Măgureanu se ridică din bancă și pe un ton grav, foarte serios, începu:

— Tovarășă Angela, noi te-am lăudat pentru multe lucruri bune pe care le-ai făcut. Dar de data aceasta, nu te supăra, trebuie să te criticăm. S-a hotărît încă de astă toamnă — și eu ți-am amintit de cîteva ori — ca în primăvara aceasta să fie amenajat lotul experimental. Dumneata n-ai făcut nimic în privința aceasta. Dumneata știi mai bine ca mine ce rol de seamă joacă

dau dumneavoastră buchetul ăsta de flori.

Angela intră în clasă. Începu ora. Vorbea monoton și încet, și n-avea chef să explice lecția în toate detaliile, așa cum îi era obiceiul. Evenimentul acesta neașteptat — primirea buchetului de flori — o frămînta într-atîta, încît numai la lecții nu-i era gîndul.

În definitiv, o fată trebuie să fie măgulită cînd primește flori. Pentru că florile, în toate limbile pămîntului, se traduc cu un singur cuvînt: dragoste. Dar de ce să primească ea flori tocmai de la Măgureanu? E

vărășirea agricolă de curînd înființată e o parte însemnată din inima și înțelepciunea lui Măgureanu. Ea știe că omul acesta și-a adus partea lui la toate lucrurile îndeplinite pentru binele satului. Ea știe că Măgureanu e atent și grijuliu cu viața oamenilor. Își aminteste cum, în toamna trecută, l-a săpunit zdravăn pe referentul sfatului popular, care se încurcase cu o femeie ușuratică, pentru care voia să-și lase nevasta. „Bine, măi frate — cam așa a vorbit Măgureanu — de ăsta-mi ești, pui de lele? Ai o nevastă s-o pui la iconă, și

AI. JEBELEANU

FATA DIN HALA „DIESEL“ *)

*Din mitul fetei triste, bibelou,
În hala asta n-o s-auzi ecou,
Căci fata ce-și admiră, tandră, crinii
În luciul de pe roțile mașinii
Îți cheamă, neîntinată, prețuirea
Oricînd îi dăruiești sfios, privirea;
La gîndul ei involt, la orice gest
În lucruri forțe-ascunse se trezesc;
Din trandafirii mîinilor prea fine
Les tainele motoarelor de mîine.*

*) Din ciclul „Creionări din Reșița“

otul experimental în educația copiilor.

Angela ridică privirile către instructor:

— E adevărat.

— Ai lăsat lotul să-l năvălească buruienile și florile albatice.

— E adevărat! — bîguit nvățătoarea.

— Ți-am trimis în câteva înduri buchete de flori. Le-am strîns de pe lot. Credeam că ai să pricepi despre ce e vorba.

Măgureanu vorbi apoi mai lomol. Incepu să-i repara simbetul pe față:

— Dacă mata ții așa de mult la „nu-mă-uita” și nu-ți ajung buchetele pe care i le-am dat eu, iată, sîntem mici (numără pe toți cei din ală) peste 12 oameni. Ne îngajăm, dacă vrei, să curățăm lotul de toate buruienile, să smulgem întreaga cantitate de „nu-mă-uita”, să o legăm în buchete pe care să ți le dăm dumitale. E bine așa?

Și se porni pe un rîs care implu toată sala. La plecare, numai atît spuse învățătoarei:

— Amenajează lotul, tovarășă! Amenajează-l neînfrîziat! Noroc bun!...

Angela rămase îngîndu-ată. Închise ochii pe jumătate, privind la un punct nedefinit. Gîndi; am fost o proastă. L-am bînuit pe tovarășul Măgureanu degeaba. E un om foarte serios.

Deschise poșeta. Cînd văzu crisoarea de „despărțire” pe care voise să i-o trimită, uită că mai e și altă lume n sală.

— Doamne, ce era să fac? Dacă i-o trimiteam!...

O rupse repede în bucăți mici, foarte mici. Apoi se asenină și începu să vorbescă simplu și cît se poate de firesc:

— Vă rog din suflet: lăsați copiii să vină la școală! Trebuie să amenajăm lotul experimental cît mai urgent.

Radu BOUREANU

STÎNCA NEAGRĂ

Lui Anghel Todorov

Sub creste, în Balcanii suri, sub creste,
Unde se profilează magic Rila,
Cu piscu-mbătrînit de neaua nouă,
La Boroveț, am stat pe Stîncă Neagră;
Am stat pe-un prag al morții, între brazii
Ca un alai de ciocli verzi în neguri;
Era-n octombrie, pe munte neaua
Lăsase lina oilor de gheață
Și peste munți, o cergă cenușie
Era întregul cer proptit pe piscuri.

Stăteam pe Stîncă Neagră, pragul morții,
Deasupra prăbușirii reci și drepte
Încrămățată de la vîrf la poale
Și golul îl umpleau fiorii morții
Și rămînea tot gol, cum îl priviră
O clipă numai, poate cea din urmă,
Cei prăbușiți... bulgarii... partizanii
În clipa cînd cădeau în veșnicie...
Și nu era o stîncă tarpeeană,
Nu legi spartane osîndeau schilozii.
Schilozii osîndeau la moarte, oameni,
Îi împingeau în gol, cu ură oarbă
Pe cei acoperiți de răni, de slavă,
Cum slava îi veghea sub cort albastru
Cînd cerul-î oglînda pupila rece;
Îi prăbuseau în gol, din Stîncă Neagră,
Și trupuri explodau, în vale, roșu,
Că nici în moarte nu trădară steagul...

Și cum stăteam legat de groaza mută
Care de mii de ori mă sfîrîmase
Imaginar pe albia de piatră,
Am înțeles că-n shakespeariene drame
Nu-i mai cumplită groaza, nici mai slută.

Mîini omenești au prăbușit de-acolo
Vieți omenești cum ai zvîrli baloturi:
Privirea goală care nu clipise,

Azul plin de urlate și bufnet
Și mîinile care-au împins sălbatec
Mai întregesc și-acuma o făptură?

Se învîrtea ca un inel tot cercul
De munți... cînd ei ieșeau din stearpa vale,
Se ridicau o dată cu amurgul
De-acolo, din tiparul lor de groază
Și se-ntregeau cei detunați de stîncă
Iar singele intrat de mult în porii
Pămîntului, țîșni din piatră, valuri,
Se adună și filfiind sub vîntul
Miniei ce bătea din detunații
De Stîncă Neagră, larg cuprinse cerul
Amurgului, cu flamura de sînge.

CĂSUȚA DIN IVANÉNÉ

Lui Nikolai Marangozov

Ivanéné, un nume-n Bulgară, pe hartă;
...Dar o vilcea, dar sălcii — femeii cu fuste largi
Și verzi, pe-un fir de apă, de șale înclinate
Să spele rufe...

Geamul nu-l ciocăni că-l spargi;

E geamul amintirii, să-l aburești cu suflet;
Privește peisajul printr-un ochean întors;
Colina verde, casa ca un desen pe-o planșă,
Și norii albi deasupra, mari caiere de tors...

Sau nori ca niște roate, rotunzi, ducînd trăsura
Albastră, a tăcerii, ce s-a oprit cînd tu
Ne-ai arătat o vulpe de foc lărgind spătura
Din cer, prin care soarele roșu nu trecu.

Îl legănă amurgul o vreme pe colină
Și am rămas afară să îl privim cîntînd;
În inimile noastre ieșise luna plină
Că de argint văzurăm colinele, pe rînd.

Acolo-n casa mică dar pe măsura lumii,
Într-un ungher o parte din inima mea e;
Și de-mi mai afli pașii, îndrumă-i tu și du-mi-i
Spre casa pe colina de la Ivanéné.

DE PESTE HOTARE

● Într-un interviu acordat revistei cehoslovace „Kultura”, poetul cuban Nicolas Guillen, vorbind despre căile de dezvoltare a noii literaturi cubane, declarat între altele:

„Ne aflăm astăzi, pe de o parte, în fața literaturii „sfîrșitului unei clase”, dacă se poate zice, asfel arta burgheziei în decadentă; pe de altă parte, în fața unei literaturi a omeneștii, care are rădăcini adînci în adîncii noastră și care ogîndește imaginea unei lumi în asensiune. Cel de-al doilea război mondial a adîncit multe conflicte pînă atunci latente. Din acestea citez trezirea la conștiința națională a popoarelor din America Latină, în special din Cuba—N.R.) substanța marii rezistențe a contemporaneității. Ne lăm decî în fața unei poezii militante pentru cauza descășării omului și fără îndoială această nouă poezie va aduce, ceea ce ne privește, noi forme de exprimare artistică.”

● Sub titlul „Lucrări filozofico-medicale din tinerețea lui Schiller” a fost editat recent în D.G. de către prof. dr. Ale-

xander Mette un volum cuprinzînd două dizertații ale lui Schiller. Prima, intitulată „Raportul dintre natura animală și cea spirituală a omului” — o temă deosebit de apreciată de romantici — a fost întocmită de poet în anii lui de studenție la Academia Militară din Stuttgart. Cea de-a doua, „Filozofia fiziologiei”, scrisă în 1779, constituie un fragment dintr-o lucrare mai vastă, pe care poetul a abandonat-o între timp. În prefață, dr. A. Mette scoate în evidență importanța deosebită a îndrăznețelor concluzii — pentru epoca respectivă — la care ajunsese poetul.

● S-au împlinit 77 de ani de la debutul ca autor dramatic al lui Branislav Nușici, „un maestru sîrb al risului”, cum a fost numit dramaturgul a cărui piesă „Doamna ministru” se joacă și pe scenele noastre. Nușici s-a născut în 1864 la Belgrad, unde a studiat dreptul. Încă din vremea studenției — în orașul natal, ca și la Graz — s-a impus ca poet revoluționar, fapt care i-a adus un an de închisoare, deoarece satirizase în versurile sale clica guvernamentală și mi-

litară care conducea pe atunci destinele Serbiei. La vîrsta de 19 ani Nușici scrie prima sa comedie, „Deputatul”, a cărei reprezentare cenzura nu a permis-o decît după opt ani, în 1891. Patru decenii după această dată Nușici nu mai scrie nimic, pentru ca la bătrînețe să dea capodoperele „Doamna ministru” (1931) și „Defuncțul” (1937). Nușici moare în vîrstă de 74 de ani, în 1938.

● Anul acesta se împlinesc 300 de ani de la nașterea scriitorului englez Daniel de Foe. Cu acest prilej se va publica în Anglia o ediție bibliografică a cunoscutelor opere „Robinson Crusoe”. Textul va fi însoțit de numeroase facsimile ale manuscrisului, desene care au ilustrat de-a lungul veacurilor edițiile populare ale cărții, precum și un indice bibliografic al tuturor traducerilor făcute în toate limbile lumii.

ȘANTIER LITERAR

● La E.S.P.L.A. va apărea în colecția „Biblioteca pentru toți” un volum din versurile lui Tudor Arghezi, cu o prefață de Mihail Ralea.

● În cinstea Congresului partidului, E.S.P.L.A. va tipări o antologie din poezia noastră contemporană.

● Violeta Zamfirescu a predat editurii manuscrisul volumului de versuri „Ceasul de slavă”.

● Gh. Tomozei finalizează volumul de versuri „Steaua polară”.

● Ion Lăcrănjan încheie ultimele capitole ale romanului „Cordovanii”, inspirat din viața satului contemporan.

● „Puterea” — iată titlul noului roman la care lucrează Corneliu Leu.

● Radu Cosașu a predat la Editura Tineretului o carte de reportaje despre Bicăz.

● Sub tipar se află cartea de versuri pentru preșcolari „Grădinița veseliei” de Sen Alexandru. Într-un stadiu avansat se află lucrarea „Viața bate la ușă”, a aceluiași autor.

● Victor Tulbure lucrează la o piesă de teatru pentru copii, în versuri, intitulată „Porumbița năzdrăvană”.

● Se află sub tipar, la E.S.P.L.A., o culegere din schițele publicate între anii 1936 și 1958 de către scriitorul Maria Arsene. Cartea e prefăcută de Mihail Benluc. De asemenea, Maria Arsene are în lucru „Jurnal de bord” (din carnetul unui ziarist), o evocare a principalelor evenimente petrecute de la 23 August 1944 pînă la actul revoluționar al naționalizării principalelor mijloace de producție.

● Dionisie Șincan a predat Editurii Tineretului un volum de povestiri din viața nouă a satului dobrogean, intitulat „Din toată inima”. Scriitorul lucrează acum la o monografie despre Filimon Sirbu.

MOZAIC LITERAR

UN TABLOU PICTAT CU SÎNGE...

**DASPEȚI DE
PESTE HOTARE**

Președintele Ho Și Min privind impresionantul tablou pictat cu sînge de Diep Minh Chau, în septembrie 1947, în plină rezistență.

DE VORBĂ CU PICTORUL VIETNAMEZ DIEP MINH CHAU

de I. CÎRJE

La 2 septembrie 1947, în plină rezistență, într-un ziar vietnamez apărea o emoționantă telegramă adresată de pictorul Diep Minh Chau, aflat în rindurile Armatei Populare, președintelui Ho Și Min. În telegramă se spunea, printre altele:

„...În mijlocul grandiosului spectacol al Sărbătorii Independenței noastre, care astăzi, la Nam Bo, este de o solemnitate excepțională, am ascultat din nou, într-o atmosferă de entuziasm unanim, Proclamația de Independență, chemarea dv. atât de puternică și patetică. După cîntecul „Trăiască Ho Și Min”, interpretat de un cor de copii, am fost profund mișcat și, cu ochii înlăcrimați, am făcut să țîșnească sînge din brațul meu pentru a picta, pe o pînză de parașută capturată de la inamic în lupta de la Giông Dua, din aprilie curent, portretul dv. înconjurat de trei copii — din centru, din sud și din nord...”

Vă ofer acest portret pictat cu sîngele și lacrimile mele — mărturie a recunoștinței față de dv. care, eliberînd poporul nostru, ați eliberat arta mea și ați transformat trupul și sufletul meu într-o armă în slujba Revoluției...”

O altă pictură realizată în focul luptelor: o unitate a armatei populare trecînd pe o punte de bambus, în urmărirea cotropitorului.

Pictorul-sculptor Diep Minh Chau lucrînd la monumentul închinat victimelor masacrului din lagărul de la Phu Loi (Vietnamul de sud).

Ecatericele provocate de creșterile de baionetă din care a fișnit sîngele cu care Diep Minh Chau a pictat acest tablou în focul luptei împotriva coloniștilor agresori, într-un sat din provincia Nam Bo (în sudul Vietnamului), se mai văd încă și azi pe brațul sîng al artistului.

— Tabloul — ne-a spus Diep Minh Chau în vastul său atelier din Hanoi — simbolizează independența noastră națională. Președintele, înconjurat de trei copii (reprezentînd cele trei provincii ale Vietnamului) — națiunea noastră cu un singur președinte.

Diep Minh Chau este un artist deosebit de înzestrat, al cărui remarcabil talent se îmbină cu un înalt patriotism și cu un mișcător elan revoluționar. Are patruzeci și doi de ani. Născut în provincia Bentre, din sudul Vietnamului, într-o familie de țărani, a manifestat de mic pasiune pentru artă. Cu prețuri unor mari eforturi se înscrie la liceu dar, peste puțin timp, lipsa de mijloace materiale îl silește să se întoarcă acasă.

— Aveam cincisprezece ani — ne-a povestit Diep Minh Chau — cînd prin satul meu natal a trecut un pictor ambulant. Pe atunci, acesta era un mod frecvent de a face pictură. Pictai peisaje, uneori portrete, în schimbul hranei de fiecare zi. Peisagistul acela ambulant a fost primul meu maestru. Mergeam împreună din sat în sat, executînd pe loc „comenzile” ocazionale. Dormeam prin pădure, mîncam pe apucate dar, cîtreînd satele și orașele, am cunoscut îndeaproape oamenii patriei mele, durerile și speranțele lor. Anii aceia au fost pentru mine o minunată școală... Dar voiam să învăț, oricît de mizerabile ar fi fost condițiile de trai.

Și tînrul pictor pornește pe jos spre Hanoi (vreo 2.000 de km), unde, pic-tînd noaptea, își continuă studiile.

— În primele luni ale anului 1945, coloniștii francezi și imperialiștii japonezi au stocat orezul din nord, provocînd acea foamete cumplită care avea să facă două milioane de victime în delta Fluviului Roșu. Am plecat în sud, am organizat expoziții, am căutat să desenez zi și noapte pentru a ajuta, după puterile mele, familiile înfomitate... Cînd coloniștii au dezlîntuit „războiul murdar”, am intrat în rezistență. La fel și părinții mei. Ei au murit ca partizani, în junglă; nici nu le știu mormîntul...

Din 1945 viața artistului se leagă de epopeea rezistenței. El îndeplinește diferite misiuni — membru al serviciului de propagandă în satul natal, reporter de front, soldat — iar în clipele de răgaz pictează, organizează expoziții (41 de expoziții în satele eliberate). În 1949 pictorul-soldat trăiește două mari bucurii:

— M-am căsătorit în junglă, cu o partizană, pictoriță. În același an aveam să fiu invitat de omul cărui îi datoram atîta. Am stat patru luni cu președintele Ho Și Min la cartierul său din „brousse”. Din această perioadă datează o suită de portrete ale președintelui nostru. M-am întors după aceea în sud, în mijlocul tovarășilor de luptă, pentru ca peste doi ani să străbat pe jos, pentru a doua oară, drumul din sud spre nord. În 1951 am fost trimis la Praga pentru a studia sculptura. În 1955 m-am întors la Hanoi.

— Care sînt preocupările dv. actuale?

— Avem foarte mult de lucru. Se petrec numeroase evenimente, apar eroi în construcția socialistă a nordului. De aceea am și studiat sculptura — patria are nevoie de monumente. Lucrez la o statuie a președintelui. Trebuie să fie foarte bine realizată, deoarece fiecare familie vietnameză vrea să aibă o statuie a președintelui. Voi sculpta, de asemenea, un mare monument închinat luptei fraților mei din sud pentru reunificarea patriei. Am terminat un monument dedicat victimelor masacrului de la Phu Loi.

...O pictură deseori fără șevalet, penel și culori: un pictor îmbrăcat în uniformă de soldat, cu pușca pe umăr, pic-tînd între două bătălii victorioase tablouri de o excepțională valoare artistică, dar și documentară. Asta e arta lui Diep Minh Chau. Muza lui n-a cruțat nimic, n-a uitat nimic. Nici groaznicele atrocități comise de agresori, ale căror „atacuri tactice” împotriva femeilor și copiilor sînt arhicunoscute. Nici abnegația soldaților Armatei Populare care — între două bătălii — ridică diguri pe marile fluvii, pentru a obține orezul necesar. Și nici eroii care construiesc azi în R. D. Vietnam edificii socialiste.

Două tinere cîntărețe sovietice de operă ne vizitează țara în cursul acestei luni: soprana Bella Rudenko și mezzosoprana Larissa Rudenko.

Născută în Donbas, dintr-o familie de mineri, Bella Rudenko și-a făcut studiile la Conservatorul din Odesa, ale cărui cursuri le-a absolvit cu distincție în 1956. Cariera ei a început încă din anul V de conservator, cînd a apărut pe scena Teatrului de Operă și Balet din Odesa interpretînd cu mare succes rolul Gildei din „Rigoletto”.

Glăsuț frumos și de mare întindere al cîntăreței, minunata ei muzicalitate ca și excepționalele calități scenice de care a dat dovadă au ajutat-o să se impună repede, realizînd pe scena Teatrului Academic de Stat de Operă și Balet „Taras Șevcenko” (unde este angajată ca solistă din 1956), creații ce s-au întipărit în mințea spectatorilor. Rolurile ei preferate sînt: Gilda, Violetta, Rozina și Natașa (din „Război și pace”).

Participînd la cel de-al VI-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților de la Moscova, Bella Rudenko a obținut titlul de laureată, iar în 1957, la Concursul Internațional de la Toulouse, i s-au decernat premiul I și medalia de aur.

Soprana Bella Rudenko.

Ultima distincție i-a fost acordată chiar în cursul acestui an cînd a primit titlul de artistă emerita a R.S.S.Ucrainene.

Posedînd o voce gravă cu puternice accente dramatice, un viguros temperament artistic și prestanță scenică, Larissa Rudenko — solistă a Teatrului Academic de Stat de Operă și Balet „Taras Șevcenko” — și-a început activitatea artistică chiar la acest teatru, încă de pe vremea cînd era studentă în anul IV la Conservatorul din Kiev.

Muncind neîntrerupt și străduindu-se să-și îmbogățească repertoriul, mezzosoprana Larissa Rudenko a reușit să ajungă la un înalt nivel artistic, care i-a permis să interpreteze cu succes rolurile: Olga („Evghegni Oneghin”), Liubașa („Mi reasa țarului”), Carmen („Carmen”), Amneris („Aida”), Junona („Enelida”), Uliia Gromova („Tînră gardă”), Madalena („Rigoletto”), conțesa Polina („Dama de pică”).

Pentru frumoasele realizări obținute în cariera ei de pînă acum Larissa Rudenko a fost distinsă cu titlul de artistă a poporului din R.S.S.Ucraineană.

Larissa Rudenko în „Carmen”.

VALORIFICAREA PLANETEI

de Constanța BRATU

Ilustrații de D. IONESCU

Față de imensitatea stelară a universului, planeta noastră reprezintă un mic grăunte dintr-o nesfârșită mare de nisip. Și totuși, așa „mică”, ea este a noastră, casa noastră cosmică, și avem toate motivele s-o iubim și să fim mindri de ea. Dacă vreodată va avea loc vreun congres cosmic, după ce emisarii globului nostru vor fi aflat alți lumi, atunci la acest congres pămîntenii vor putea ține fruntea sus. Neajutați de nimeni ei au descoperit, la timpul său, și focul, și atomul, și alți lumi stelare...

Față de colegii lui din sistemul solar, Pămîntul nostru este generos. Ne dă oxigen, ne dă apă și solul lui este veșnic născător de biologie. Dar, între noi fie spus, această nu înseamnă că Pămîntul reprezintă perfecțiunea personificată. Are și el cusururile lui. Omenirea a... crescut, „copiii” de ieri s-au maturizat, știu să-l privească critic și exigențele lor față de Pămînt sînt mai mari. Poate că dacă globul ar avea... minte și glas, ar răspunde, burzului, ca un bunic de 4-5 miliarde de ani: „Eu atît am putut să vă dau... Dacă vă place...” Dar omenirea nu l-ar crede pe moș. Pentru că omenirea știe acum ce rezerve nemaipomenite ascunde el în casă. Și ar valorifica din ele cît mai multe. Gospodărește. Casa ar deveni un fel de minune a universului. Un fel de bijuterie printre stele... Toate premisele o certifică: „nepoții” sînt foarte pregătiți, au proiectele gata și toate mijloacele de intervenție și construcție la dispoziție... Atunci? Ce mai așteaptă? Ce trebuie pentru punerea în aplicare a marilor proiecte de valorificare a planetei? Colaborare internațională și climat de pace. Niciodată gospodarul nu-și construește casa ținînd în același timp în mînă și mistria, și pușca...

Sîntem aproximativ trei miliarde de pămînteni. O populație mică față de suprafața planetei. Și, totuși, datorită cheltuielilor occidentale de înarmare, datorită politicii economice a statelor capitaliste, bazate pe exploatare și profit, aproximativ o jumătate din populația globului pămîntesc e formată din oameni care se zbat într-o foamă cronică. Numai guvernul S.U.A. cheltuiește anual pentru înarmare cca. 50 miliarde dolari. Calculele specialiștilor arată că dacă s-ar înceta cursa înarmărilor, dacă n-ar exista hrăpăreața politică economică capitalistă și dacă planeta ar fi bine valorificată, ea ar putea întreține perfect, pe suprafața ei, 30 miliarde de oameni!

Pace trainică și colaborare internațională — față condițiile absolut necesare pentru propășirea omenirii și ideile de bază ale politicii externe a statului sovietic. Proiectele de valorificare a planetei au depășit de mult stadiul de vis; ele au fost asternute pe hîrtie de calc, au fost transpuse în machete și specialiștii nu așteaptă decît semnalul de începere. Semnalul acesta nu poate fi dat numai din Răsărit. Planiglobul are și un Apus, căruia îi incumbă aceeași responsabilitate față de soarta planetei.

Globul în flăcări sau globul-grădina, bijuterie a universului? Omenirea a optat de mult, prin trista ei experiență de sînge, pentru planeta-grădina. Ea cere pace și colaborare internațională. Ea cere să se dea semnalul pentru valorificarea planetei; pentru transpunerea în fapt a marilor proiecte dătătoare de piine și de flori pentru toată lumea.

ASALTUL CLIMEI

În primul rînd, proiectul Borisov. Despre giganticul baraj preconizat în strîmtoarea Bering, menit să ducă la topirea ghețurilor arctice, am vorbit pe larg într-unul din numerele noastre trecute. Concluzia vișinilor în extremul nord este unanimă în rîndurile specialiștilor. Modalitățile de realizare depind de fantezia autorilor. Un alt specialist abordează altă soluție pentru topirea ghețurilor polare și pentru încălzirea climei planetei: sporirea capacității de absorbție a radiației solare de către Pămînt; desființarea imensei forțe cu care calotele polare de gheață (90 la sută) și deșerturile reflectă radiațiile. Soluția practică? „Haîne” reglementare. În fond, nu întîmplător pămîntenii poartă vara culori deschise și iarna culori închise; ei vor, în funcție de anotimp, ca haînele lor să reflecte sau să rețină radiația solară. Morala fabei pentru Pămînt este colorarea deșerturilor și a calotelor polare în negru, cu ajutorul prafului de cărbune. Cam sumbru — veți spune — dar măsura nu va dura o eternitate; ca urmare a absorbirii unei mari cantități de căldură, ghețurile se vor topi, clima se va încălzi în general și, făcîndu-și datoria, cărbunele va dispărea pînă la urmă, cu anii, pregătind condițiile pentru livezi în extremul nord.

MAREELE VOR.. ZBURA

Faptul că mîine se vor dobîndi imense cantități de energie electrică prin dirijarea proceselor intranucleare sau prin transformarea radiației solare cu ajutorul semiconductorilor nu-i împiedică pe specialiștii să descopere noi resurse energetice. Una dintre acestea o constituie marea. Fluxul

și refluxul mărilor și oceanelor, pe care anticii le-au botezat, deopotrivă cu ignoranță și poezie, „răsufierea pămîntului”. Periodica creștere și descreștere a nivelului oceanelor, această deplasare de imense cantități lichide, se datorește atracției pe care Luna și Soarele o exercită asupra moleculelor de

apă (precum și altor cauze). Unele mări nu au marea importante (amplitudinea fluxului Mediteranei, bunăoară, nu depășește în general cîțiva decimetri), dar sînt alte mări, diferite zone de coastă, unde marea atinge înălțimi de aproape 15 m! Ce putere incalculabilă se ascunde în această veșnică promenadă acvatică, în această scamatorie de la distanță a Lunii... A venit vremea ca această forță să fie valorificată. În Uniunea Sovietică urmează să fie construite primele două centrale electrice pe baza energiei marelor. Una va fi amplasată în golful Mezen al Mării Albe, unde marea are o înălțime de 7-10 m. Cu ajutorul unui baraj de 100 km, energia fluxului va fi captată și transformată apoi în curent electric. Cealaltă centrală va fi construită în Marea Barents.

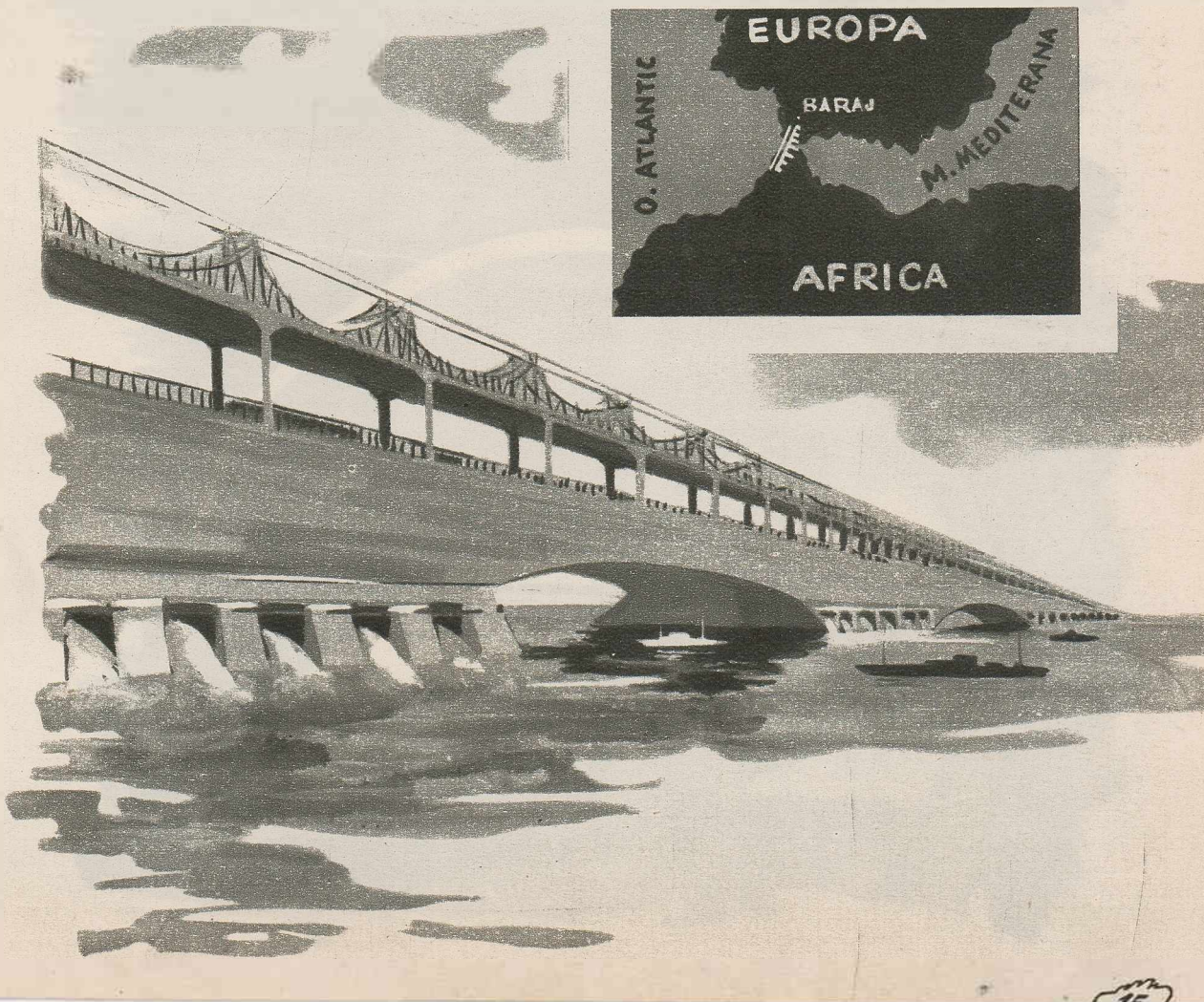
Centralele acestea, ca și cele proiectate de specialiștii din alte țări, reprezintă numai începutul. Va veni însă ziua cînd nenumărate asemenea centrale electrice vor fi construite în întreaga lume. Și, prin liniile de înaltă tensiune ale sistemului energetic unificat al planetei, marea oceanelor vor zbura în chip de miliarde de kilowați.

CALEA FERATĂ MONDIALĂ

Super-simplonul Londra-Mosco-va-New York, cu o viteză de 300 km/oră. E o greșeală de tipar?

Nicidecum. E proiectul specialistului A. Markin, de la Institutul de energetică al Academiei de Științe a U.R.S.S. O cale ferată imensă, o supermagistrală tricontinentală care, pornind de la estul Atlanticului, ar ajunge pe coasta lui apuseană înconjurînd planeta ca un fel de colier. Traseul principal: Londra — Paris — Berlin — Varșovia — Moscova, strîmtoarea Bering și, de aici, la San-Francisco și New York. Două linii secundare: una ar înainta prin Himalaia spre India, cealaltă ar duce la Pekin, în R.P. Chineză.

Toate bune, s-ar putea zice... Colaborarea dintre state ar putea învinge aceste distanțe imense; dar suprafața planetei nu este un fel de pod al palmei, neted și îngăduitor. Există mări, există oceane și există munți foarte înalți. Într-un cuvînt, obstrucții geofizice de tot felul. Ce-i de făcut în fața lor? Tehnica își va spune cuvîntul. Discontinuitatea Canalului Mîneicii dintre Anglia și Franța va fi rezolvată printr-un tunel submarin; traversarea Pacificului, din Asia în America, se va realiza probabil printr-un pod peste strîmtoarea Bering (74 km) unde, potrivit proiectului Borisov, se va fi ridicat și marea baraj al transformării Arcticii; linia trans-Himalaia, către India, printr-un tunel imens, care nu va fi nici cea dintîi și nici ultima minune a seco-

lului atomic. Lățimea (de 4,5 m) supermagistralei va permite circulația unor trenuri de un volum și o capacitate impresionantă. Din punct de vedere al transporturilor de mărfuri, aceasta va însemna creșterea de 50-60 ori a productivității. În ceea ce-i privește pe pasageri, probabil că nu vor nota niciodată nimic în cartea de reclamații a Căii Ferate Mondiale. Supermagistrala le va oferi tot confortul; de la baie și televizor pînă la sală de dans...

DEȘERTURILE VOR DISPARE

În fond, solul este ca un fel de coajă subțire a unei... portocale foarte mari care ar reprezenta masa globului terestru. O „coajă” sui generis, care se deplasează și se transformă neconștient sub tălpile noastre și deasupra conținutului planetei. Deplasările și transformarea nu se referă numai la cîte un golf care se închide sau la vreo insuliță care răsare ca din senin. Înseși imensele mase de pământ care sînt continentele, și pe

care spiritul practic al omenirii le-a fixat „definitiv” în hărți, se schimbă și se deplasează, răspunzînd forței centrifuge și atracției Lunii și Soarelui. Numai într-un singur an distanța dintre insula Groenlanda și Europa se schimbă cu peste 30 m etc. Să raportăm acest termen... microscopic, de un an, la erele geologice prin care a trecut planeta, în cele 4-5 miliarde de ani de existență. Ne vom da seama astfel ce mari transformări se vor fi petrecut pe suprafața ei. Să ne gîndim, bunăoară, la deșerturi. Să zicem, la Sahara Africii de nord. Se pare că, în urmă cu 70 milioane de ani, ea era în bună măsură învelită de mare. Apoi, cu timpul (timp geologic...), apele s-au retras și fostul fund de mare a devenit un leagăn de viață omenească. Acum cîteva mii de ani, pustiurile Africii găzduiau ape demne de invidiat. Meschinul lac Ciad, din inima continentului, era pe atunci — după părerea unor specialiști — o mare cu o suprafață respectabilă.

Problema formării deșerturilor mai este încă în dezbateră specialiștilor. Dar dacă deșerturile au un trecut, ele au și viitor. Trecutul poate fi numai constat, dar asupra viitorului se poate interveni. Proiectele cu privire la revitalizarea deșerturilor sînt nenumărate. Apa va trebui smulsă de la marile adîncimi la care se află sub nisipuri. În ce privește Sahara, există și soluția irigației ei cu ajutorul unor centrale atomo-electrice, a căror energie să pompeze apa din Mediterana. Dar proiectul menit să transforme în chipul cel mai radical Sahara este cel referitor la scăderea nivelului Mării Mediterane.

SĂRBĂTORIREA RECOLTEI PE... FUND DE MARE

Evident, proiectul de mai sus cu privire la Mediterana nu se referă strict la Sahara. El vizează obiective mult mai complexe. Fertilizarea pustiului nord-african e unul din aceste obiective.

Mediterana — rămășița giganticei mări ecuatoriale Thetis de

odinioară — suportă un proces de evaporare foarte puternic. Și, totuși, ea spre ciuda Soarelui, ea își păstrază apele albastre mai mult sau mai puțin la același nivel. Explicația? Simplă: contribuția binevoitoare ale Oceanului Atlantic, cu care comunică prin strîmtura Gibraltar, și ale Mării Negre, cu care se întîlnește prin strîmtura Dardanele. Singura soluție de scădere a nivelului Mediteranei este, ca atare, punerea unor stopuri în calea acestor cantități de apă de proveniență străină. Așadar, un baraj la Gibraltar, un baraj la Dardanele. Rezultatele? Incalculabile. Lăsată la discreția Soarelui pînă la scăderea nivelului apelor sale cu 100 m și menținută prin reglajul barajelor la acest nivel, Mediterana ar ceda economiei planetei nenumărate întinderi pentru cultură plantelor. Viața vegetală s-ar devolta exploziv sub soarele mediteranean și pe fostul fund de mare vor avea loc mari sărbători a recoltelor bogate... Astfel amenajate, strîmtorile Gibraltar și Dardanele vor permite amplasarea două uriașe hidrocentrale. Milioane și milioane de metri cubi de apă vor fi pompate atunci cu ajutorul forței electrice date de centralele Gibraltar, în rețelele de irigație ale Saharei. Pustiul de azi va deveni atunci o livadă vastă...

BIJUTERIA UNIVERSULUI

Inginerul sovietic V. Cerenkov aduce în dar Pămîntului un... inel care să le eclipseze pe toate cele trei ale lui Saturn. Inelele care îl conjoară această din urmă planetă sînt alcătuite din material meteoric pietre, gheață... Existența lor este legată de frigul veșnic... Viitorul inel al Pămîntului va fi însă legat de căldură, de lumină și de viață. Misiunea lui va fi să împăimăvare planeta, prin valorificarea razelor solare.

În ciuda uriașelor temperaturi din interiorul astrului zilei (milioane grade), noi nu primim pe Pămînt — din cauza imenselor distanțe de 150 milioane km — decît a doua miliardă parte din lumina și căldura pe care el iradiază în spațiu. Ce-i de făcut? Pămîntului vor să aibă mai multă căldură și lumină. În fond — arăta inginerul Cerenkov — o imensă cantitate de energie solară trece pe lîngă Pămînt, risipindu-se în haos cosmic. De ce nu s-ar folosi, de ce nu s-ar „captura” această energie? Proiectul prevede construirea unei instalații extraplanetare-inel, plasate la 1.500 km depărtare de Pămînt, care să îndeplinească această treabă. Materialul constitutiv al inelului ar fi — după cum arată Cerenkov — niște particule albe nestrăvezii; razele solare căzînd asupra lor, vor fi difuzate în toate direcțiile și, inclusiv, spre Pămînt. Evident, datorită reflectării ei din către atmosferă și de către soluțiile globului, nu toată această cantitate de energie va rămîne pe planetă. Dar dacă ne gîndim la uriașă capacitate solară, ne putem da seama că „rămășița” destinată Pămîntului este imensă și că-i poate asigura schimbarea radicală a climei, dîndu-i o primăvară generală și veșnică. Și nu numai primăvară, ci și lumină; o asemenea lumină care s-ar duce la desființarea nopții de pe planetă.

Proiect de scenariu pentru un film documentar despre chirurgia filmelor

Foarfece neagră este foarfeca cenzurii cinematografice în țările capitaliste și are patru lame: prima aparține marilor proprietari de case de filme care masacrează scenariii sau pelicule terminate, conținând aspecte social-politice anticapitaliste puternice, pe temeiul că „nu vor fi rentabile”; a doua aparține statului burghez care operează asupra ideilor înaintate din filme, sub pretextul că ar fi dăunătoare ordinii, proprietății, familiei; a treia e a proprietarilor de săli de cinema: ea taie cu justificarea că extirpează producțiile plictisitoare, ce nu atrag publicul; a patra e minuită nu fățiș, ci din umbră, de biserica catolică, instituție care anatimizează de obicei filmele progresiste motivând, printre altele, că ar fi potrivnice convingerilor drept-credincioșilor. În general, cenzura cinematografică în țările capitaliste interzice sau taie tot ce nu-i convine și de-abia după ce execută operația formulează o motivare. Arbitrarul devine aici lege și e codificat ca atare.

americană binecunoscută și la noi, a fost interzis în Olanda, cu puțin timp înainte de premieră, în cel mai mare cinematograf din Amsterdam. Aici foarfeca a fost botezată (în comunicatul oficial al cenzurii) „rațiuni pur politice, nu morale”. Filmul e moral — spune cenzura — dar nu-i politic. L-ar putea sensibiliza pe cancelarul Adenauer într-un moment cind acesta tratează organizarea de depozite militare vest-germane pe teritoriul Olandei.

Un cenzor definitiv

În august 1959, într-un oraș din statul Georgia (S.U.A.), șeriful a tras toată încărcătura pistolului în ecran, în timpul rulării filmului american „Lumea, carnea și diavolul”, în momentul cind o femeie albă era arătată manifestînd simpatie pentru un negru. Protecția a fost oprită. De asemenea și prezentarea filmului în celelalte cinematografe din oraș. Această cenzură definitivă n-a mai fost însoțită, în afară de înjurăturile cu glas tare ale șerifului, de nici o altă motivare...

Șapte motive turcești

Cenzura turcă nu interzice decît filmele care:

- 1) fac propagandă politică pentru un stat străin (adică mai toate filmele din țările socialiste, pentru că propagă modul de viață socialist);
- 2) pot ofensa un stat sau o națiune prietenă (S.U.A., Germania occidentală, Spania, Africa de sud, Republica Dominicană, Paraguay);
- 3) răspundesc o altă religie decît cea musulmană;
- 4) sînt amurale;
- 5) au aluzii antimilitariste sau lezează moravurile și onoarea militară;
- 6) înfățișează scene de crimă (în afară de filmele americane unde criminalii sînt prinși și executați pe scaunul electric);
- 7) nu se încadrează în primele șase prevederi, ci doar în spiritul lor general.

Părerea unui istoric

Citat din cartea criticului și istoricului francez de cinema Denis Marion, „Aspecte ale cinematografiei”: „Trebuie să recunoaștem că în activitatea ei practică (în țările capitaliste — n.n.) cenzura s-a arătat totdeauna a fi de o rară imbecilitate, mult prea constantă pentru a se datora numai hazardului”. Într-adevăr, ea nu se datorează numai — sau, mai exact, prea puțin — înfrîngerii. Rațiunile ei sînt rațiunile obscurantismului. Dar foarfeca neagră e neputincioasă totuși față de pătrunderea năvalnică a adevărului în cinematografie. Progresul nu poate fi „cenzurat”, ideile înaintate își fac drum impetuos peste toate interdicțiile.

Valentin SILVESTRU

Scandalurile prorocite

Proiectarea filmului francez „Legăturile primejdioase”, creat după un roman celebru, a fost interzisă în unele orașe, filmul fiind declarat „de natură a da naștere unui scandal în rândurile majorității spectatorilor susceptibili de a asista la proiecție”. Aceasta a fost, de pildă, opinia primarului din Avranches. Primarul din Orléans a permis rularea filmului. La premieră însă, grupuri de seminaristi catolici au spart geamurile cinematografului și au făcut scandal în sală. Filmul fusese condamnat și de Centrala cinematografică catolică. În urma „scandalului” prevăzut, a fost interzis și exportul filmului.

Mijloacele supercentralei

În martie 1959 a luat ființă la Vatican o supercentrală însărcinată cu supravegherea cinematografiei, televiziunii și radioului în toate țările unde există episcopate catolice. Ea e condusă de episcopul american Martin O'Connor și folosește drept mijloace cenzoriale: afișarea în toate bisericile a unor liste negre de filme pe care drept-credincioșii nu trebuie să le vadă, sub pedeapsa afurisenției; interdicția telefonică a reprezentării unor filme prin intermediul episcopilor și primarilor. Prefecților catolici; cererea ilegală făcută oficialităților de a opri rularea unui film pentru că în timpul proiecției „au fost tulburate ordinea publică și spiritele creștine”. Această cenzură operează „în numele libertății gândirii”.

Specificul național al Gestapoului

Uneori, foarfeca e înlocuită cu instrumente de cenzură atît de ciudate încît nici nu pot fi denumite. În filmul francez „Verii” există o scenă în care unui evreu adormit i se strigă: „Scoală! Gestapoul!” Filmul a fost oprit în Germania federală, apoi a fost admis numai dublat în limba germană. În versiunea germană evreul s-a transformat într-un transfug ungar care e trezit din somn de un „comunist feroce”. Această mizerabilă falsificare a fost întreprinsă „pentru a nu leza sentimentele naționale ale populației”, oficialitatea vest-germană considerînd, după cît se vede, amintirea Gestapoului drept un „sentiment național”...

Anna Frank nu s-ar putea întoarce acasă...

„Jurnalul Annei Frank”, film realizat de Studiourile „DeFa” după piesa

Desigur, proiectul Cerenkov nu a sit în rîndurile specialiștilor mai adepți. E și normal. Cu cît proiect vizează o intervenție mai ire asupra globului, cu atît el buie mai bine discutat, chibzuit, pus tuturor ipotezelor posibile și posibile. Or proiectul „soarelui” oficial reprezintă o modificare fizică a vieții planetei. Cum va acționa biologia față de ziua și noaptea? Topirea calotelor polare va provoca inundarea unor mari prafete terestre? La acestea și la cele întrebări inginerul Cerenkov aduce argumente științifice întemeiate, menite să anuleze aspectele gative. Evident, proiectul se află mai în dezbateri și probabil că încă mulți ani savanții vor discuta asupra lui, întorcînd problemele toate fețele. Și poate că într-o zi, o imensă masă a colaborării științifice mondiale, reprezentanții tuturor pămîntenilor vor semna decizia pentru construirea „soarelui-1”. Atunci nenumărate rachete vor porni în slăvi ca să poarte și să seze în jurul globului corpul „soarelui” de milioane de tone. Și cînd rachetele își vor fi îndeplinit misiunea, planeta Pămînt va străluci

cu neasemuita-i diademă, ca o bijuterie a universului, făurită de geniul omenesc.

Acestea nu sînt singurele proiecte de valorificare a planetei. Inginerul sovietic Davidov propune o uriașă lucrare hidrotehnică referitoare la fluviile Obi și Enisei și la transformarea în grădină a deșertului Karakum; inginerul F.S. Boiarintev a elaborat un plan de irigare a stepei Kulunda (Siberia de sud-vest) prin folosirea unei mări subterane, recent descoperite; un inginer francez preconizează unirea micuței Mări Moarte cu Mediterana, în vederea irigației unei părți a deșertului Arabiei; alt specialist abordează fluviul Congo pentru realizarea, cu apele lui, a două mări artificiale necesare irigației în inima deșertului Africii; se proiectează utilizarea imensei energii a cutremurelor și se fac studii și pregătiri pentru marele drum de investigație spre centrul planetei... Iată cîte proiecte își așteaptă punerea în viață pentru valorificarea pămîntului în condițiile păcii și cooperării internaționale.

coreeni au apreciat această descoperire — datînd din perioada Kogure (primele secole ale erei noastre) — ca fiind de o mare însemnătate științifică.

ELECTROGIMNASTICA MUȘCHILOR

Uneori, în urma unor boli, țesuturile neuro-musculare ale omului rămîn cu leziuni din cauza cărora mușchii își pierd capacitatea funcțională, nemai-putîndu-se contracta normal. Practica medicală a arătat că funcțiunile mușchilor se pot restabili cu ajutorul unui curent electric continuu, a cărui intensitate se schimbă brusc și ritmic. Această excitare ritmică a țesutului muscular în

scopul antrenării lui poartă denumirea de electrostimulare sau electrogimnastică a mușchilor.

Electrogimnastica a început însă să fie folosită nu numai pentru restabilirea capacității funcționale a aparatului locomotor, ci și pentru stimularea țesuturilor musculare ale organelor interne. Astfel, uzina de aparate electro-medicale „EMA” din Moscova a fabricat recent un nou aparat pentru electrostimularea mușchilor — „ASM-3” — deosebit de eficient în afecțiunile ce apar în urma unor traumatisme sau boli infecțioase ale sistemului nervos periferic, precum și în atonia gastrică și intestinală.

TELESCOP URIAȘ

În apropiere de Jena (R.D.G.) se construiește un nou observator astronomic. Clădirea în care va fi instalat telescopul are o cupolă cu un diametru de 20 m. Un sistem special va îngădui rotirea telescopului pe două planuri, precum și menținerea acestuia în poziția stabilită, cu modificările impuse de mișcarea Pămîntului.

Greutăți mari au fost înfrîmîpinate în timpul fabricării oglinzii telescopului, pentru care a trebuit să se toarne un uriaș bloc de sticlă cu un diametru de 2,8 m și cu o grosime de 32 cm. Apoi din acest bloc — a cărui greutate era de 2.700 kg — s-au șlefuit trei oglinzi gigantice.

AJUTORUL ȘTIINȚEI

O NOUĂ DESCOPERIRE

În timpul unor lucrări de construcție, denții Universității „Kim Ir Sen” din P.D. Coreeană au descoperit două ci statuete metalice reprezentînd o femeie. Una din acestea este tăiată din aur, jumătate din argint. Interiorul ei a fost găsită o floare de aur în miniatură, lucrată în aur. De-a doua este făurită din aramă suflată cu aur. Oamenii de știință

PRIMUL FILM ARTISTIC VIETNAMEZ

fel de comunicație între cele două maluri, și asta se întâmplă chiar în ziua căsătoriei celor doi tineri din Vinh Son. Când Van veni cu barca pe malul sudic pentru a-și lua logodnica, fu împiedicat să acosteze și silit să se întoarcă.

De pe fața frumoasei Hoai dispărură lumina și surisul. Urmară întâmplări tragice. Odioul poliștii diemist Xuong încercă prin toate mijloacele să obțină dragostea lui Hoai. Poliția din sud organizează mârșava campanie de denunțare a participanților la rezistență. Hoai nu suferea, așadar, numai din pricina dragostei amenințate, ci și a terorii dezlanțuite de poliștii împotriva populației.

Risicându-și viața, Hoai, ajutată de pescarii de pe malul sudic, reușește până la urmă să treacă fluviul și să-și revadă logodnicul. Dar dincolo de fericirea proprie, Hoai trăiește sentimentul datoriei de a continua și ea lupta nobilă și grea pentru reunificarea patriei, al cărei trup a fost frânt în două priu barbara și rușinoasă măsură luată de diemistii, în disprețul acordurilor de la Geneva.

★

Iată pe scurt, câteva momente din primul film artistic realizat în R. D. Vietnam și intitulat „Pe malurile fluviului Ben Hai”. Filmul a fost prezentat pentru prima oară la 20 iulie 1959, cu prilejul „Zilei Vietnamului”, bucurându-se de un remarcabil succes.

Despre acest film răscolitor și plin de elan patriotic aveam să stăm de vorbă, la Hanoi, cu artista Phi Nga, interpreta rolului frumoasei Hoai.

— Probabil nu întâmplător primul film artistic al R. D. Vietnam este închinat reunificării.

— Tema aceasta — ne-a răspuns finăra acriță — o gândim de multă vreme și filmul a fost creat tocmai pentru a sprinjini lupta poporului nostru pentru reunificare.

— Scenariul descrie un fapt petrecut aievea?

— Trebuie să vă spun că scenaristul a stat mult timp pe malul nordic al fluviului Ben Hai pentru a scrie scenariul. Filmul este inspirat din fapte mai tragice încă — după mine — decât povestea lui Hoai și Van. Să vă dau un exemplu: doi tineri, ea de pe malul sudic, el de pe malul nordic, se iubeau. Chiar în ziua nunții lor a apărut ordinul de blocare a malului sudic. Au trebuit să se despartă. Abia după trei ani au putut să se revadă și atunci de departe: femeia, aflată pe malul sudic, și-a salutat cu mina soful. În aceeași zi, a fost arestată și trimisă într-un lagăr de concentrare.

— Ați cunoscut malul sudic al fluviului Ben Hai?

— Sunt născută în sud. Părinții mei se află și azi în sudul Vietnamului. Din 1955 n-am mai primit nici o veste de la ei.

— Care vă sint proiectele imediate?

— Să urmez un curs de perfecționare cinematografică. Am fost artistă-amatoare, așa că n-am prea multă experiență. Trebuie să învăț mult, fiindcă ne așteaptă noi și noi filme.

★

Ia cei douăzeci și patru de ani ai săi, valoroasa (și modestă) artistă Phi Nga are drumul deschis spre culmile artei. În interpretarea din primul ei film — care e și primul film artistic al patriei sale — constituie o recunoaștere călduroasă pentru viitoarele ei realizări.

I. C.

Populația de pe malul sudic protestează împotriva terorii dezlanțuite de slugile diemiste ale imperialismului american (a treia din dreapta în bluză albă — Hoai; al treilea din stînga — fiorosul poliștii Xuong)

↓ Hoai (Phi Nga) și Van (Manh Linh).

↑ Hoai (interpretată de artista Phi Nga) este fericită că a putut ajunge, în sfârșit, pe malul nordic al fluviului Ben Hai.

Văzut de departe, satul Vinh Son, așezat în centrul Vietnamului, pe malurile fluviului Ben Hai, pare o dezlănțuire de lumină și verdeață; pretutindeni vezi grupuri de palmieri, cocotieri, bambuși, scăldați de lumina încinsă a soarelui tropical. În acest sat trăiește tînărul pescar Van, care o iubește pe frumoasa Hoai. El o iubește, după cum spune un cântec popular, pentru părul ei negru și lucios ca abanosul; pentru cuvintele ei pline de vioiciune și farmec; pentru gropițele din obraji; pentru dinții albi, a căror strălucire o întunecă pe cea a fildeşului; pentru ochii care trădează un anume sentiment...

Tinerii se iubesc mai de mult, din anii rezistenței, dar hotărîseră să se căsătorească după restabilirea păcii; și iată că, după nouă ani de război crîncen, porumbelul păcii poate zbura în voie și deasupra satului Vinh Son.

Ziua nunții... În casa frumoasei Hoai se fac intense pregătiri, în așteptarea mirei care trebuie să sosească din clipă-n clipă. Fata tresare la cel mai ușor zgomot:

— Van?

Dar Van n-avea să mai sosească!

Ce s-a întâmplat? Un amănunt, căruia tinerii nu-i acordaseră nici o importanță, avea să capete din ziua aceea uriașe și tragice dimensiuni: Hoai locuia pe malul sudic, iar Van pe malul nordic al fluviului Ben Hai. Prin acordurile de la Geneva, fluviul era prevăzut ca o linie de demarcație provizorie între nordul și sudul Vietnamului. Or, autoritățile marionetei Ngo Dinh Diem, instigate de stăpînii lor americani, au blocat malul de sub controlul lor, transformînd astfel linia provizorie într-o veritabilă frontieră de stat. Marionetele diemiste au interzis orice

CU SARE ȘI PİPER

LECȚIA DE GIMNASTICĂ

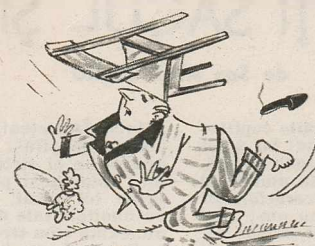
Îi se spunea întotdeauna că am mare noroc cu pielea, altfel mi-aș pierde oasele pe drum, atât de eram. N-aș fi crezut că, de anumită vîrstă, o să încep levit rotofei și o să capăt cunoscuta... hm!... prozență despre care se spune stăi cu ea la soare, atunci lenevești (ocolesc cuvîntul ru că-mi repugnă rezonanțele alimentare-popești: „ciorbă curță” și „burtă de popă”), rurile ar fi mers cum ar fi s dacă, de la un timp încoaice, fi întîmpinat o serie de difiați la... autodeservire. Cînd nevoit să-mi scot papucii de pat, să-mi spal cada ca să baie ori să ridic vreun obiect e jos, mă trec toate nădușe... „Proeminentă” îmi face... rucții. Vecinul meu, medicul, i spus că dacă vreau să slă să fac gimnastică. I-am at...povata.

Hotărît să-ncep chiar din ziua următoare, mi-am pus deșteptătorul să sune la șase fără un sfert și m-am culcat. Dimineața, cînd zbirnîlîtul strident al clopoțelului m-a smuls din brațele lui Morfeu, am sărit din pat cu o sprinteneală cu care nu sînt obișnuit și, pus pe fapte mari, am învîrîit butonul aparatului de radio.

„Acum faceți cros!” — se auzi poruncitoare vocea feminină din difuzor. Privii în jur și în mine se născu un sentiment de teamă pe care nu-l mai cunoscusem. De jur împrejurul odăii se înșirau: șifonierul, biblioteca, masa, fotoliile, frigiderul, măsuța cu radioul, măsuța cu telefonul, scaunele, în sfîrșit toate cite se află în casa omului după ani și ani de viață casnică. Porunca însă era poruncă, așa că pornii la drum prin cameră. Vocea din aparat răsună: „Săriți peste scaune!” Sării. Dar îmi pierdui un papuc... N-aveam timp să mă opresc. Sunetele marșului parcă mă împingeau de la spate. „Săriți din nou!” Înceceai iar să sar. De astă dată izbii cu degetele piciorului gol în colțul șifonierului. Din aparat se auzi: „Foarte bine, tovarăși!” De unde o fi știind ea că-i foarte bine?! — mă întrebai, cînd durerea mă țintui pentru o clipă locului. Dar comenzile se succedau neeruiătoare: „Box!” Acum erau solicitate mințile, așa încît — fericit să-mi pot odihni piciorul — mă declanșai într-un atac furibund împotriva unui adversar imaginat, despre care vocea din aparat mă asigură că e... foarte periculos și trebuie zdrobit.

Se spune că femeile sînt alcătuite din frumos și... gingășie! Totuși nu vă puteți închipui cu cită... cruzime reprezentanta din aparat a acestui sex mă întărîta în lupta pe viață și pe moarte în care mă angajasem. „Un-doi! Un-doi! Un-doi!” — răsunau comenzile, iar eu mă îndrîjeam să-mi dobor adversarul... Habar n-am de box, dar știu că n-ai voie să lovești sub centură așa că, dînd lovitură după lovitură, feream măsuța cu radioul, ocoleam telefonul, păzeam veioza, mă opream în dreptul gîstrei de pe etajeră... Găsiți totuși un moment prielnic și — decis să obțin un knock out cu orice preț — aplicai o directă, așa cum văzusem cîndva la televizor că i-a trimis Mircea Stoian lui Mac Taggarth... Pumnul meu se opri, fără drept de apel, în... oglinda de la toaletă... De multe ori i-am spus nevestei-mă că ocupă prea mult loc toaleta asta. Acum, fără oglindă, o să ocupe loc mult mai puțin. Iar instructoroa de gimnastică — prin nu știu ce telepatie —

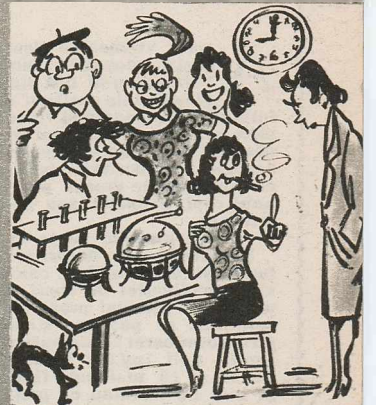
aprobîndu-mi isprava, îmi spuse: „Așa mai merge! Nu renunțați!” Și nu-mi lăsă timp nici măcar să-mi bandajez pumnul înșfîngat. Mă zorii să ridic niște... haltere. Nu prea știu cum arată halterele astea, dar crezeai că n-o să fie mare lucru dacă în loc de haltere o să ridic... un scaun. Scaunul nu mi-a căzut pe picior. Mi-a căzut în cap, pentru că tocmai îl ridicasem sus, sus de tot — așa cum glăsuia porunca — și mă împiedicai de covor, cu piciorul în care îmi rămăsese papucul. Noroc că, uzînd de același uluitor simț al telepatiei, vocea îmi porunci să mă ridic pe aîndouă picioarele deodată. Ceea ce căutai să realizez. Nu reușii decît cu mare greutate să mă salt pe un picior și apoi pe celălalt. Între timp, pierdui prilejul de a executa comenzile care-mi ceruseră să merg cu bicicleta la șosea (și-mi părea tare rău, fiindcă mi-ar fi plăcut o plimbare matinală acum, cînd natura înmugurește) și să joc oină. Apucai însă să prind din zbor ordinul de a sări cu parașuta. Plin de elan și hotărît să nu cedez o iotă... vicisitudinilor soartei, smulsei de pe culerul din vestibul umbrela soacră-mă, mă urcai cu ea (cu umbrela, nu cu soacră-mea) pe șifonier, o deschisei cu precauție și, la comanda „Săriți!”, sării cu frenezie. Suava voce feminină aprobă categoric: „A fost foarte corect, tovarăși!”

Am fost cules de pe jos și așezat în pat de mîini caritabile. Nevastă-mea a anunțat la birou că am suferit un accident (n-a precizat că „de parașută”), iar eu am renunțat decemdată la gimnastică... „polisportivă”. Voi face la vară gimnastică ritmică — în aer liber, la mare. Poate că instructoroa de la radio va fi și ea acolo și se va orienta... la fața locului.

Adrian DASCĂU

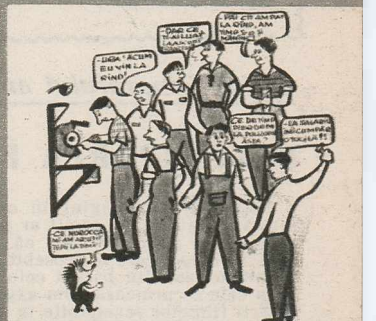
Din gazetele de perete de la „ELECTRONICA”

Printre cei ce absentează de la gimnastica de producție sînt și tovarășele de la laboratorului de chimie.

— Să leșm azi la gimnastică?! Imposibil! Nu vedeți că cerne cu H₂O?

Pînă nu demult la matriterie se făcea coadă în fața uncului polizor din atelier, în timp ce tehnologii sef târăgana aducerea unui al doilea polizor.

Instantaneu de la matriterie...

Tinerii Alexandru Răcănel, Vasile Oprea și Vasile Chitic arborau haine excentrice și coafuri „Cicero”.

CICERO: Dar, pe toți zeli infernului, vrei să spui că ăștia-s urmașii mei!..

Radiofonista Rozalia Lesnic, colegă de secție cu soțul ei care lucrează la controlul tehnic, obișnuia să-i curețe motocicletă în timpul producției.

ARICIUL: Păi bine, tovarășă Lesnic, tocmai în orele de producție?

R. LESNIC: Sînt disciplinată. Trebuie să îndeplinesc dispozițiile șefului meu...

„NOROAGELE” LUI DĂNUȚ

Mă număr printre fericii părinți care-și îngrijesc copiii cu ajutorul bunicii. Spun „fericiți”, pentru că bunicii au de 5 ori mai multă răbdare epoti, decît are fiecare părinte arte la copii. Să vă explic: ut, de pildă, cît e el de preț, deși a împlinit abia 5 ani, curiozitățile sale. Lui dacă foame mîncîncă, dacă nu-i foame nu deschide gura r dacă-i vorbești o zi întregă re necesitatea absorbției vinelor, a funcționării gîlănter, a metabolismului, a imitanței proteinelor... Așa că soame e foarte expeditivă cu ul în această privință. Dacă egerea științifică nu izbușe să-i desclusteze maxilarele a „ingurgita” hrana, ea mai ie o dată, de două ori: ut, hai mîncîncă!”, „Dănuț, ce nu mîncîncă?”, apoi îi buncicii. Bunica are tactica „Dănuț, înghite o lingură ru mine... una pentru ia... una pentru tanti Vivi... pentru unchiul Terente... pentru nenea Poseidon... pentru mătușa Caliope...”, uluit de asemenea nume n-au existat niciodată în lia noastră, Dănuț goleşte pesimite toată farfuria... șadar, bunicii, în speță bușar, ne sînt de un real ajutor... It domeniu însă n-am căzut odată de acord. Bunica lui ut, adică mama mea, este ațoarea unor teorii la care renunța nicînd!... Sărea, pildă, banala sare de bucă... a, aifta timp cît stă liniș... în solniță, e cît se poate ofensivă. Să ferească dumu însă ca cineva dintre noi erse puțină sare pe masă!... ica se face foc și pară: „Sarea ată e semn rău!” Eu rid, soția, mama se înfurie și scandalul ita! „Nu v-am spus eu că a vîrsată aduce scandal?” ufneste mama într-un tir... „Mamă dragă, îmi pare rău, nu era sare, era zahăr!”... i din gură — îmi sopteste ista — n-ai ce face? Vrei să-i altă idee?”... e asemenea, căldarea goală, ca neagră sau cifra 13 sînt

pentru mama tot alftea motive de spaimă și presimțiri sumbre. Aceste teorii sînt predate și lui Dănuț, cu lux de ananunte. „Bunicuțo, pentru ce pisica neagră aduce ghinion?” „Pentru că negru e culoarea dracului!” „Bunicuțo, înseamnă că cel care bea cafea neagră dă de dracu’?... Și dacă o pisică are capul alb și coada neagră? Aduce noroc sau ghinion?... Bunicuțo, și pentru ce „13” aduce ghinion?” „Fiindcă e numărul necuratului.” „Cum, adică, bunicuțo, dacă telefonul nostru începe cu 13 înseamnă că e cuplat cu necuratul?... Bunicuțo, și dacă e necurat pentru ce nu se spală ca să fie curat?... „Fiindcă sca-raoțchi nu poate fi curat!”... „Bunicuțo, mi-a ieșit azi în față unul cu căldarea goală!” „Și ți-ai scuipat de trei ori în sin?” „De șase ori, bunicuțo, că avea două căldări goale!” „Și ai făcut trei pași îndărăt?” „Am făcut, bunicuțo, și era să mă calce o mașină, că mergeam de-a-ndaratelelea... Bunicuțo, dar dacă văd un „13” la plajă, cum îmi mai scup în sin, că doar sînt în pielea goală!” „Îți scupi după ce te îmbraci!... Scuipatul alun-gă necuratul!... Pisica albă aduce noroc, sarea vîrsată — scandal, pisica neagră — ghinion! De cite ori să-ți repet?”

Într-o zi, am avut musafiri la masă. La un moment dat, glasul lui Dănuț acoperă larma invitațiilor: „Știi, în bucătărie s-a vîrsat niște sare!”... „De unde știi?” — săriră oaspeții. „Păi, mama și cu taticu’ s-au certat. Mămica spune să vă dea tort, că altfel ne facem de rîs, și taticu’ zice să vă dea compot, că nici voi nu ne-ați servit altceva... Dar să vedeți ce scandal o să lasă dacă vă servește tortul!” „De ce?” „Fiindcă am schimbat eu pe furis cutiile, așa că în loc de zahăr a făcut tortul cu sare! În schimb, o să ne împăcăm la friptură, că în solniță am pus zahăr!”... Și, foarte vesel, Dănuț o zbughi de la masă să se joace... Vă dați seama de atmosfera în care a continuat prinzul! Tot Dănuț a fost acela care a spart gheața. A pătruns, după o jumătate de oră, fericit, radios, în sufragerie și a întreat: „Bunicuțo, pisica neagră aduce ghinion?” „Da, puilule!”... „Atunci să știți că mîncarea o să vă aducă noroc, fiindcă a gustat din ea o pisică albă! Eu i-am dat să guste, ca să câștigati la loto... Și ca să nu mai fie în casa noastră nici un fel de ghinion, uite, mămico, am rupt din calendar toate filele cu 13”.

Speriată, bunica și-a scuipat de trei ori în sin, iar Dănuț s-a dat trei pași îndărăt, răsturnînd sticlele cu vin... „Nu eu, taticule, le-am răsturnat. Necuratul!”

I. AVIAN

Cucul de la... raion

„Să nu sameni pînă cînd Cucul nu-l auzi cîntînd” — Vorba asta (un eres) Nu mai are azi succes.

Însă vezi, în cite-un sat Respectivii de la sfat Socotesc că-i operantă Într-o nouă variantă.

Căci, bătut-mi-i-ar păcatul, Nu pornesc însămiînatul Pînă nu le dă lor tonul, Ca un fel de cuc... raionul.

Igor BLOCK

DE LA PARTER LA 7

Unor constructori

Schelăria-i abandonată. Cît în drum o să mai stea? Lesne-i de răspuns îndată: Chestie de... cherestea.

Unor instalatori

Locatarul, cînd constata Baia nouă defectată, Zice despre ei, ghidus: „Ăștia merită un... duș”.

Unor locatari

Pe cei ce fac intermitent În bloc risipă de curent, E nimerit, de bună-seamă, Să-i curentăm c-o... epigramă.

I. B.

Q dilamă grea pentru funcționara Sanda Culescu de la serviciul producției: care activitate e mai utilă în timpul celor 480 de minute — telefoanele personale cu orașul sau efectuarea manechinării?

MOȘULE, IA-ȚI SACUL ȘI PLEACĂ!...

de Sen ALEXANDRU

Avenit vremea să pleci din odăile copiilor noștri, moșule! Și încă de când! La drept vorbind, n-ai fost niciodată de trebuință. Măștile tale pocite și sacul tău umflat cu întuneric n-au îndreptat vreodată un caracter, dar mite să crească așa cum trebuie un om! Te-a născocit ignoranța — pe vremea când „facea” pedagogic. Te aducea vreo babă năîngă să potolești cu făptura ta de groază prea plinul de viață al unui copil zvăpăiat sau să-i sporești pofța de mâncare.

— Fii cuminte, că te dau lui moșu'!
Și atunci, te desprindeai din întuneric, furios și amenințător, călcînd cu pași grei pe viul imaginației de copil. Coborai sacul de pe umăr și-ți așteptai prada. Și deoarece pruncul delicent se potolea, stringîndu-se ghem în jurul inimioarei cît un purice de mică, însemna, pentru unii înguști la minte, că i-ai făcut treaba și că mii poți fi chemat și atîdată. Și nici nu bănuiau ce preț plătesc întunecimii tale.

Căci vraja ta de vedenie bezmetică nu-i mai părăsea pe copil. Rămînea spaima pe care o retrăia într-o ușă trîntită, într-un animal, într-o umbră născută o clipă pe zid. Îl făceau să se teamă de oameni, să nu se poată sprijini pe el însuși, să tremure, să tremure mereu.

Însă adevărata ta împărăție era noaptea. Atunci apăreai lingă pat, te amestecai cu somnul. Apucaai cu degete lacome pinza diafană a visului și o motoleai, zvîrlind pe urmele copilului animale fantastice, îl goneai prin finuturi de coșmar, îl prăbușeai prin gropi

adînci. Împleteai odihna cu groaza și trezia cu hohote de plîns. Adeseori medicul trebuia să dregă ce ai stricat tu. Dar chiar atunci cînd nu-l împingea pe copil într-un pat de spital, urme tot lăsa. Caracterul, subțiat într-una cu uneltele tale de spaimă, nu se mai închea niciodată cum trebuie. Nehotărîrea, nevolnicia, lașitatea și alte buruieni de acest soi încolțeau sub călcătura ta, priindu-le foarte întunericul. Într-un asemenea snop, omul creștea fără omenie. Poate le-o fi plăcînd stăpînitorilor cu aur un astfel de om cu fire descusută, bun să primească porunci și să stea smîrnă. Însă vremea stăpînitorilor a trecut. O dată cu ea a venit vremea să pleci și tu.

Nouă ne trebuie altfel de om, moșule. Om crescut cu puterile luminii, nu cu ale întunericului, pufernic, hotărît, curajos. Și cu nici un chip nu poate fi altfel, căci are multe treburi pe lumea asta: să supună apele, să imblinzescă pustii, să birui depărtările, să cunoască și să folosească pentru oameni tot ce poate aduna mîntea omului.

Și pentru a făuri un asemenea om nu se găsesc scule în sacul tău. Mai bine — că tot stă gol — îndeasă în el mijloacele barbare de educație, cotoroațele și stafiile, eresurile de groază, bătaia, toate cîte mai stau prin colțoarele unor minți împiedicate încă de rămășițele trecutului.

Ridică sacul pe umeri și tutește-o pe urmele ignoranței, care nu mai e nici doftoroaie și nici prosoară la copii.

Moșule, ia-ți sacul și pleacă!

CÎTEVA SFATURI PENTRU GARDEROBA DE VARĂ

III

Se spune că frumusețea femeii se aseamănă cu anotimpurile: dacă este adevărat că primăvara, cu primele ei raze de soare, ne înclină, că vara cu splendoarea ei ne copleșește, nu este mai puțin adevărat că toamna, cu nuanțele ei estomate, și iarna, cu rectele ei scîlpîri, au și ele farmecul lor aparte. Se mai spune că, pentru a păstra fiecărei vârste frumusețea ei specifică, femeile ar trebui să imite natura.

Într-adevăr, în ceea ce privește moda feminină așa stau lucrurile. Cînd limitele tinereții sînt duse, în veșminte, prea departe, femeile nu mai știu să îmbrăcînească frumusețea și nu o dată asistăm la spectacolul neplăcut oferit de o femeie trecută de 50 de ani care, prin felul în care se îmbracă, încearcă să pară cu tot dinadinsul că n-ar avea mai mult de 30.

Dacă în îmbrăcămîntea acestor femei culorile pastel sau prea violente nu-și au rostul, aceasta nu înseamnă că trebuie să se cadă în cealaltă extremă și să nu se mai folosească decît gri și negru.

Un costum practic, care poate fi purtat altă dimineață cît și după-amiază, se compune din jachetă, jachetă și două bluze care completează ansamblul respectiv.

Fusta, ușor evazată, are două cule și este montată pe un cordon îngust. Jacheta, puțin cambrată, are un guler modern, mîncea trei sferturi și este închisă cu trei nasturi de metal, de os sau sief (desenul 1). Prin croiata ei, bluza în dungii, eventual tricotată, din bumbac (desenul 2) maschează o laltie îngroșată. Cealaltă bluză va fi de preferință albă, din poplin sau pichel.

Făcută dintr-un material bumbac cu dungii fine, așez în lung, rochia are un joc linii datorită plastronului luc cu dungile pe lat. Lărgimea fu este dată de grupurile de cu iar laltia este ușor marcată de cordon îngust, prins din părți închis cu o mică calaramă spate (desenul 3).

Folosind un imprimeu disc cu floricele, puncte, buline, mici rotocoale, se poate confecționa o rochie simplă dar modernă, paspoalată cu mătase și rips alb (desenul 4).

Lucrat dintr-un imprimeu tonuri foarte șterse și desen precis, acest costum (desenul se compune dintr-o rochie și jachetă. Rochia (desenul 6) un mic decolteu și o platcă care pleacă grupuri de plise ce se continuă pe fustă. Jacheta clasică, cu guler mare și mînți trei sferturi, se încheie cu nasturi jantezi.

Se va da multă atenție accoriilor, eritindu-se tocurile pe înalte și gențile voluminoase. Tocurile de 3-4 cm, gea format pic și mînșușe albe completa întoldeana foarte bfinula.

Colțul fotografului amator

DEVELOPAREA FILMELOR REVERSIBILE ÎN CULORI (I)

Obținerea de imagini în culori naturale nu este atât de dificilă pe cît ar părea la prima vedere. Este adevărat însă că dezvoltarea unui film în culori cere o deosebit de mare atenție și îndeminare din partea celui care o face.

În cele ce urmează vom expune tehnica dezvoltării filmelor reversibile în culori, adică obținerea de diapozitive-color direct pe filmul care a fost folosit la înregistrarea imaginii. Ne vom referi numai la filmele „Agiacolor” care se găsesc de vânzare în magazinele noastre de specialitate; atragem atenția că indicațiile de mai jos nu sînt valabile pentru filme-color de altă fabricație.

Filmul-color se introduce în tancul pentru dezvoltare în camera obscură la fel ca orice film alb-negru, fiind însă necesar (așa cum se va vedea mai departe) să se folosească un tanc în care introducerea și scoaterea filmului să se poată face cu multă ușurință (de preferat un tanc cu bandă corax).

Înainte de începerea dezvoltării în culori propriu-zise, se toarnă în tanc apă avînd temperatura de 18°C, care se ține 3 minute; această operație este necesară pentru stabilirea unei temperaturi de 18°C atât a filmului, cît și a tancului.

Se scurge apoi apa și se introduce în tanc următoarea baie la 18°C:

- hexamethosphat de sodiu . . . . . 2 gr;
- sulfid de sodiu (cris.) . . . . . 100 gr;
- amidol (diamidophenolchlorhydrat) . . . 5 gr;
- bromură de potasiu . . . . . 5 gr;
- apă, pînă la a completa . . . . . 1.000 cm³.

În această baie se face prima dezvoltare (în alb-negru) a filmului reversibil.

Durata: 27 minute la filmele pentru lumină naturală (marcate Agiacolor T) și 23 minute la filmele pentru lumină artificială (marcate Agiacolor K).

După prima dezvoltare, filmul se spală timp de 20 minute în apă curgătoare, a cărei temperatură trebuie să fie între 13° și 16°C.

Notă foarte importantă: prima dezvoltare (alb-negru) și spălarea care urmează se fac la întuneric complet; tancul nu trebuie deschis nici un moment; toate operațiile care urmează se pot face la lumină naturală sau artificială, fără nici un pericol.

(Continuare în numărul viitor)

Mircea NOVAC

Cuvinte încrucisate

PEISAJ DE MUNTE

ORIZONTAL: 1) Diminutiv al potecilor de munte. 2) Virf stîncos de munte. 3) Desis de aluni — Creastă de munte. 4) Crustaceu... îndărătnic — Începător în meserie. 5) Pisc

al Carpaților. Înalt de 2.225 m — Pronume feminin — Răscolesc pămîntul. 6) Grup de albine — Conducte care fac să străbată apa pe sub munte. 7) Pronume posesiv — Locul unde Dunărea

fierbe, trecînd printre munții. 8) Lac de munte — Locuitorii de peste munți. 9) Trezit la viață (fig.) — Alifie. 10) Urcă și coboară, dar nu în munți — Locuitor din comuna Ceahlău. 11) Frunza — Loc prin care curge o apă — Contingent (arg.). 12) A schimba direcția din mers — Șopîrlă. 13) Cal — Pronume demonstrativ — Chem musafiri.

VERTICAL: 1) Munții noștri — La originea rocilor vulcanice. 2) Suită — Cu aer mult în jur. 3) Localitate de munte din țara noastră, renumită prin pitorescul ei — Vînt de primăvară. 4) Diviziune de timp — Apă vijelioasă de munte — Frunză de brad. 5) Izvorăsc de obicei din munte — Soare. 6) A zvînta — Stîncă. 7) Urcătoare. 8) Șef al unei provincii din Rusia veche — Bou sălbatic — 3,14. 9) Localitate renumită pentru odihnă și sporturi de iarnă (2 cuv.). 10) Animal de munte din Tibet — Lac vulcanic din țara noastră — Vioiciune (fig.). 11) Sandu Munteanu — Selecționat — În acest loc. 12) Rumegetoare alpine — Întăritat.

C	A	R	A	R	V	I	▲	D	I	S	E
A	A	U	N	I	S	▲	C	O	A	M	A
R	A	C	▲	U	C	E	N	I	C	▲	P
P	I	A	T	R	A	▲	E	A	▲	A	R
A	▲	R	O	I	▲	C	A	N	A	L	E
T	A	R	▲	C	A	Z	A	N	E	▲	
T	I	E	Z	E	R	▲	S	A	S	I	▲
▲	R	E	N	A	S	C	U	T	▲	I	R
L	I	F	T	▲	T	A	R	A	N	▲	I
▲	S	I	▲	V	A	D	▲	L	E	A	T
V	I	R	A	▲	N	A	P	I	R	C	A
▲	A	T	▲	C	E	A	▲	I	N	▲	V

De vorbă cu medicul

G. CHIULESCU — București. Suferințele dv. se pare că ca punct de plecare tubul digestiv. Afirmăm că un control al inimii a găsit acest organ normal. Tulburările digestive pot avea răsuri și în regiunea toraceului și, deci, și în regiunea inimii. Faceți un control radiologic al tubului digestiv. În acest control să între și irigoscopie. E posibil ca acest control să ducă la lămurirea cazului dv. și să vi se poată face și recomandările terapeutice necesare.

JUSEIN ALI — Constanța. La prima întrebare vă răspunde că este vorba de o maladie ulcerosă. Față de complexitatea tratamentului ce vi s-a aplicat, se pare că răspunsul nu a fost favorabil. Persistența suferințelor și a hemoragiilor oculute pledează pentru intervenție chirurgicală la care vă sfătuim să vă supuneți. În ceea de-a doua întrebare vă răspundem că poate fi vorba de nișvarice. În timpul spitalizării dv. pentru intervenția chirurgicală să cereți să vi se facă un control medical și pentru această suferință de care vă plîngeți.

D. POPESCU — Tîceni. E posibil ca mirosul urit din gură să-și aibă cauza în afecțiunea stomacului și a ficatului, de care s'feriți. Dar afirmația dv. că limba și dantura au un strat de culoare albă poate duce și la presupunerea unei nișvarice (ciupercă). Este necesar ca investigațiile să se îndrepte și în această direcție pentru aceasta vă sfătuim să vă adresați medicului care vă îngrijește.

ADINA DENIE — Orașul Stalin. Boala de ochi de care suferă mama dv. este tratabilă pe cale chirurgicală. Asemenea intervenție se fac în clinica de boli de ochi a Spitalului Colțea din București. Va fi deci necesar să vă deplasați cu bolnava pentru a fi operată la această clinică.

GHEORGHE A. RĂCEANU — comuna Raci, regiunea Craiova. Medicamentele cu termene de valabilitate limitată nu trebuie folosite după expirarea termenului indicat pe ambalaj, deoarece își pot pierde eficacitatea și pot deveni chiar toxice, periculoase pentru organism.

LORI GEOMOLEA și **MIHAI PASCAL** — Iași. Urmăriți rubrica noastră „De vorbă cu medicul”. Într-unul din numerele viitoare va apare un articol despre maladia care vă interesează și despre tratamentul ei.

Dr. Silviu GHERE

UTREMURELE DE PĂMÎNT ȘI OSIBILITATEA DE A LE PREVEDEA

Tovarășii Mundi Rappaport și Moinești și Fischer Ladislau și Orașul Stalin vor să afle m se produc cutremurele de mînt și dacă există vreun mijoc de a le prevedea. Le răspund prin materialul de mai jos.

Seismografele de pe toată suprafața globului înregistrează peste 20.000 de cutremure în care zi. Din fericire nu toate sînt catastrofale, cele mai multe fiind percepute de aparate irascibile. Acestea se numesc microseisme și sînt proase, în cea mai mare parte, mișcarea profundă a apelor oceanice, care generează unde ce propagă în scoarța terestră. ar însăși mișcarea aceasta a elor oceanice, ca și erupțiile vulcanice — care la rîndul lor oduc cutremure și încă destul puternice — ca și modificările survenite în relieful pămîntului sau în interiorul lui nu sînt cauze decât dacă ne oprim ele și nu mergem mai departe, ică dacă le privim izolat. Or, este lucru nu poate fi admis de înță modernă.

Iată de ce multe din ipotezele noscute pînă acum relativ la oducerea cutremurelor s-au doedit nefondate, așa cum nefonță s-a stabilit a fi teoria elor geologi care comparau rmarrea munților cu încrețirea lui măr care se usucă.

Studierea interdependenței fenomenelor naturii arată, în cal de față, că erupția unui vuln sau modificarea unui strat ologie nu sînt decât în aparență uze ale cutremurelor. Pentru la rîndul lor, acestea sînt cte ale altor fenomene ce se trec în adîncurile pămîntului. Oamenii de știință nu cunosc i prea multe lucruri în privința turii regiunilor interne ale obului. Teoriile asupra compoiei și densității rocilor intere, ca și asupra magmei, sînt in-contradictorii. De aceea în rsul lucrărilor din cadrul Anu- i Geofizic Internațional s-a și

lansat ideea forării unui puț adînc de 25.000 de metri pentru cercetarea adîncurilor terestre.

Se vor putea studia atunci, printre multe altele, și fenomenele care determină formarea munților, a depresiunilor oceanice, a vulcanilor, a curentilor submarini, a transmutațiilor și transformărilor rocilor subterane și — în ultimă instanță — a mișcărilor seismice.

Pînă atunci însă, previziunea cu efecte practice a unui cutremur nu e posibilă. Pentru că, chiar dacă aparatele ultrasensibile detectează frămîntarea specifică a subsolului care precede — uneori cu minute, alteori cu ore — un seism, nu se poate ști niciodată cit de puternic va fi.

Ceea ce se cunoaște deocamdată este o hartă a regiunilor globului expuse mai mult cutremurelor. O hartă pe care se poate vedea că epicentrele cele mai amenințate sînt localizate pe două benzi care se întretaie și dintre care una face înconjurul Oceanului Pacific, iar alta pornește din insulele Antile și ajunge pînă în arhipelagul Sondelor (Indonezia), traversînd Atlanticul, Mediterana, Asia Mică, Iranul, India și Birmania. Din fericire, peste 70 la sută din epicentrele cutremurelor de pe toată suprafața globului se află sub ape, ceea ce reduce mult din răul pe care l-ar putea produce omnirii.

CRINUL CAMELEON

În pădurile Mexicului s-a descoperit un soi de crin cu totul aparte, care are însușirea de a-și schimba culoarea de mai multe ori în cursul unei zile.

Această desfășurare de culori se petrece astfel: dimineața, florile sale sînt albe, la prînz, ele devin roșii, după prînz ele capătă o nuanță portocalie, spre seară culoarea lor este violetă, iar noaptea ea devine albastră.

SFATURI practice

TOT DESPRE SALATELE VERZI

Mai multe cititoare ne-au solicitat amănunte asupra conținutului și însușirilor curative ale altor salate verzi, în afară de cele de păpădie și măcriș, de care ne-am ocupat într-unul din numerele trecute.

Cum sîntem în plin sezon, ne grăbim să le răspundem.

Se știe că frunzele verzi constituie un minunat laborator natural de biochimie, în care energia solară se combină cu aceea a pămîntului, dînd naștere elementelor de funcționare, reglare și hrănire a oricărui organism viu. E un proces pe care simțurile noastre nu-l sesizează în desfășurarea lui și pe care nu-l putem afla decât pe cale de analiză chimică. Or, aceste analize arată că substanțele rezultate din procesele ce au loc în frunze sînt la fel de necesare organismului uman ca și celui vegetal.

În afară de clorofila și albumină, găsim în foile verzi săruri minerale și vitamine — valoroase nu atît prin cantitatea, cit prin calitatea lor — printre care: fier, arsen, cupru, magneziu, calciu, vitaminele C și A, precum și alte elemente ca: secretină, lecitină, carotină, acid formic, mucine etc.

Toate acestea acționează în organismul omului nu numai ca stimulente ale funcționării diferitelor glande cu secreție internă, dar și ca

elemente terapeutice și profilactice. Mai mult: unele frunze verzi — cum sînt cele de lăptuică (Lactuca sativa) — au o acțiune salutară asupra stărilor de surescitare nervoasă.

Salata verde — fie ea de lăptuică, din marule, din andive, din cresson sau păpădie — se prepară în modul cel mai simplu: se spală bine frunzele în mai multe ape și se introduc într-un vas în care se face dinainte un sos compus din trei părți untdelemn și o parte oțet sau zeamă de lămîie. Amestecăm bine, sărăm după gust și, eventual, adăugăm puțin piper sau muștar, felii de ou răscopt, măslină sau smînțină. Pentru salata de andive, cel mai indicat este sosul de muștar sau maioneza.

Ceea ce se recomandă în general este ca orice salată verde să nu fie preparată decât cu puțin timp înainte de a fi servită și să nu se păstreze de la o masă la alta.

În cazul cînd frunzele verzi au început să se veștejească, putem să le reimprospătăm ținîndu-le, înainte de a le prepara, o oră sau două în apă rece.

Putem mări capacitatea terapeutică și profilactică a salatelor adăugîndu-le usturoi, ceapă și mărar, care conțin iod și fitoncide.

JOSIANA

DUMITRU STANCU — Tg. Jiu: Hemeralopsia este, în termeni medicali, starea de insuficiență adaptare a ochiului la lumină redusă sau, mai pe scurt, orbirea nocturnă. Starea aceasta survine mai ales din pricina lipsei vitaminei A, așa că a procedat foarte bine medicul care v-a recomandat, printre altele, și această vitamină. Suggestia de a o îngurgita sub formă de provitamină nu e rea. Aceasta înseamnă a te hrăni din abundență cu morcovi, roșii, ardei, verdeață, caise etc., deoarece organismul omului are proprietatea de a transforma carotenul din acestea în vitamină A într-o proporție de 70-80%. Totuși nu vedem de ce trebuie să vă rezumați numai la aceasta, din moment ce există vitamina A la farmacie, în stare pură și încă la un preț destul de accesibil.

M. D. SULINA — raionul Tulcea: Punctele negre apar pe față din cauza porilor dilatați ai epidermei. Ele nu sînt, în general, altceva decît mici conglomerate din praf adunate din aer și depuse în porii deschiși ai pielii. Pentru a le combate se impune deci nu numai spălarea insistentă a feței cu un săpun penetrant, dar și tratarea stării de dilatare a porilor. Vă recomandăm tamponarea feței în fiecare seară cu o soluție compusă din:

alcool de 90 grade 50 gr;
eter sulfuric 50 gr;
tinctură de benjoa 1 gr;
soluție de camfor 1 gr.

AUREL — Baia Mare: Nu există medicamente speciale pentru stimularea creșterii în înălțime. Singurele care pot ajuta la aceasta sînt anumite exerciții de gimnastică pe care vi le poate indica un profesor de educație fizică. Nu trebuie să fiți însă desperat, căci la vîrsta dv. corpul își continuă încă dezvoltarea. Vă mulțumim pen-

**Fosta
REDACȚIEI**

tru aprecieri. Epigrama am transmis-o redactorului respectiv, care va hotărî dacă este sau nu publicabilă.

VASILE VIRTOSIN — Călărași: Revista adusă de soția dv. de la Cottbus (R. D. Germană), din care ne-ați trimis mostra, nu e scrisă într-adevăr nici în limba germană, nici în polonă și nici în cehă, ci în limba sorbă. Oamenii care vorbesc această limbă, în număr de peste 80.000, locuiesc între Cottbus și Dresda. Ei sînt urmașii unor triburi slave, care în timpul migrațiilor popoarelor au ajuns pînă pe malurile Elbei, unde, cu toate prigonirile la care au fost supuși — în evul mediu ca și pe vremea kaiserului și a hitleriştilor — și-au păstrat limba, cîntecele, dansurile și portul. Astăzi sorbii se bucură de drepturi egale cu ale tuturor celorlalți cetățeni ai R.D.G.; au reprezentanți printre deputații din Camera Populară, au școli cu limba de predare sorbă, precum și publicații tipărite în această limbă. Iată, deci, ne-dumerirea dv. cu privire la acea revistă — cam tîrziu, e adevărat — lămurită.

MARCELA NOVĂCESCU — București: Cura completă de

30 de zile cu suc de morcovi e suficientă pentru un an. Numai în cazul unei deficiențe în procesul de asimilare o puteți repeta și la șase luni. Astfel, organismul omului dispune de capacitatea acumulării pentru rezervă și a folosirii economice a provitaminelor, printre care și a carotenului. Pentru combaterea stărilor de constipație sînt indicate exercițiile de gimnastică și, în general, mișcarea.

CAMELIA-YOLA POGAN — Brăila: Colegele dv. care vă persiflează ar trebui să știe că albirea părului nu e întotdeauna un semn al bătrîneții. Se văd numeroși oameni care încep să încărunească de la vîrsta de 25 de ani și aceștia nu se pot numi bătrîni. Adesea încărunețirea se datorează unei deficiențe a sistemului circulator, unei boli sau unei emoții puternice. În orice caz, o dată albit, părul e greu să mai fie readus la culoarea inițială pe altă cale decît prin vopsit. Unele rezultate în acest sens s-au obținut cu medicamentul „Gerovital H-3“. E vorba aici de albirii ale părului datorate într-adevăr îmbătrînirii.

DEZLEGAREA JOCULUI „LA ÎNCEPUT DE SEZON“, APĂRUT ÎN NR. 18

ORIZONTAL: 1) ESTIVAL — CADA. 2) SOARE—AROMIT. 3) TC—A—PLAJE—I. 4) RÎNDUNICI — CR. 5) A — AI — EU — TREN. 6) DA — ATU — CEARA. 7) ARATE—RA — ST. 8) MIERE — POPAS. 9) PAS—ALBINIȚA. 10) ANTISEPTIC—P. 11) REAVAN—EXALA.

IDEI ȘI IDEI...

Ce-i drept, căminul cultural din Răcări nu-i prea arătos pe dinafară. „În schimb“, pînă nu de mult, nici activitate nu prea avea... Ei, dar ce înseamnă să ai idei! Careva de la sfatul popular a avut ideea să repartizeze unei familii drept locuință cele două cabine pentru actori, din spatele scenei. De atunci activitatea căminului cultural s-a înviorat mult. Gîndiți-vă și dumneavoastră: căminul cultural nu mai este niciodată pustiu.

La Răcări vin uneori și formații artistice din București. Fapt care i-a făcut pe locatarii căminului cultural să se învețe cu ale artei. E drept că Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giulești fusese o dată în turneu la Răcări și-i surprinsese nepregătiți pe cei doi locatari: nu știau oamenii ce este nevoie să facă în asemenea cazuri. Cu vremea însă, au căpătat experiență. Așa că au mutat mai întîi patul din dreptul ușii, pentru ca actorii să poată intra în scenă. Pe urmă au încins bine soba cu lemne, amintindu-și că data trecută artiștii tremuraseră de frig costumîndu-se. Au mai pus apoi un scaun schilod să țină loc de scară la intrarea pe scenă.

Deci, datorită locatarilor binevoitori, actorii, după ce s-au încălzit puțin, au căutat, prin spărtura din perete și cu ajutorul scaunului și schiop ce ține loc de scară, să ia contact cu scena. Primul care s-a avîntat a făcut cunoștință cu dusemeaua: scaunul, descumpus în bucăți, își făcea astfel auzit protestul. Dar actorii pot avea și ei idei salvatoare: cîțiva și-au sacrificat... spinările și în felul acesta s-a putut pătrunde în

scenă. Acolo îi aștepta tovarășul director al căminului cultural, pe nume Blindu Gheorghe, care intrase fără nici o dificultate pe ușa principală a căminului. În sală era frig.

E frig, tovarășe Blindu — îndrăzni un actor să spună.

— E frig, dar și cînd s-o încălzi... la vară — veni răspunsul, prompt.

— De ce n-ați făcut foc în sobe?

— Sobe? Alea sînt sobe? Nu mai facem foc în ele de vreo cîțiva ani!

— Asta-i cortină, tovarășe director?

— Este! Noi așa-i spunem. — Nu aveți scară la ușa spre cabină.

— N-avem, e drept! — aprobă, imperturbabil, directorul. — Inutil să mai continuăm.

— Ce păcat că sfatul popular nu și-a continuat „ideea“ pînă la capăt. Să-i fi dat tovarășului Blindu, directorul căminului, repartizare pentru sala de spectacole, să locuiască el în ea. Poate astfel, fiind vorba de propria-i piele, sobele ar fi fost reparate, cortina spălată și clăpîită, ar fi existat scară între cabine și scenă și s-ar fi încălzit chiar și sala. Dar așa, ce interes să aibă? Numai pentru că-i directorul căminului cultural, să se ocupe de cămin? Probabil că așa gîndesc și tovarășii de la sfat, dacă au o atitudine atît de „blindă“ — ca să nu zicem lipsită de răspunere — față de căminul lăsat într-o astfel de stare.

Ce ar fi să le dea o mîna de ajutor cei de la sfatul popular regional? Ar fi o idee!

Tralan PROSAN

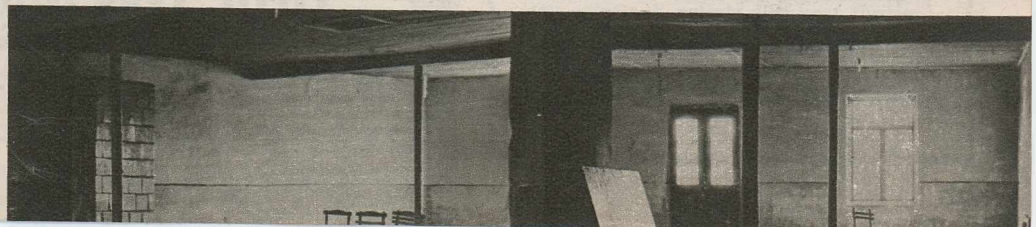
Alături de căminul cultural e sala de dans, de un pitoresc neașteptat. Este tot o „idee“ a tovarășilor de la sfatul popular și o urmare a activității „prodigioase“ a directorului căminului cultural.

Actorii Teatrului Muncitoresc C.F.R.-Giulești se dezmoțesc puțin în jurul sobei și a mălăigii care clocotește domol.

„Ideea“ actorilor, pentru a salva „ideea“ (a se citi obrazul) celor de la Sfatul popular Răcări.

DE PE TIMPULUI PETRU I. O descoperire interesantă a făcut muncitorul I. Rakitianski de la uzinele „Kirov” din Leningrad. El a găsit, îngropată în curtea uzinei, o furturie de fontă având în mijloc un basorelieu înfățișând pe țarul Rusiei Petru I, îmbrăcat în uniforma regimentului Preobrajenski.

DUPĂ O CĂLĂTORIE PRIN KABUL ȘI UNA PRIN BEIRUT

Nu este vorba, în rindurile ce urmează, despre deosebirile de așezare geografică, de moravuri sau de arhitectonică, între cele două orașe. Cu acestea se ocupă cărțile de geografie. Noi vrem doar să amintim cîteva fapte de cu totul altă natură.

Sosiți la Kabul, capitala Afganistanului, doi ziaristi americani care însoțeau o delegație oficială, Baker și Donovan, de la „New York Times” și, respectiv, „New York Herald Tribune”; au constatat că o serie de avioane afgane, văzute de ei pe aeroport, sînt de fabricație sovietică și au fost furnizate Afganistanului în cadrul acordurilor de colaborare economică dintre cele două țări. Cele 38 de mîle care despart aeroportul de capitală au fost străbătute pe o șosea construită tot cu ajutorul Uniunii Sovietice. Privind prin fereastra mașinilor, Baker și Donovan au văzut, de asemenea, o linie telegrafică. Au aflat apoi că și aceasta a fost construită cu sprijinul tehnicienilor sovietici. Trecînd, în mașini oficiale, pe asfaltul străzilor capitalei, ei au fost informați că și aceasta a fost turnat cu ajutorul utilajului importat din U.R.S.S. Iar Donovan, care nu poate fi bănuit de filocomunism, mai menționează că și un imens siloz, o fabrică de pîine, ca și clădirea poștei au fost construite cu ajutorul U.R.S.S.

Toate acestea le-au cam dat de gîndit domnilor ziaristi, mai ales că ei și-au amintit, probabil, că țări vecine cu Afganistanul, ca Iranul și Pakistanul, care se bucură din plin de mult lăudatul „ajutor american”, nu se prea pot lăuda cu multe construcții de utilitate publică. „In comparație cu rezultatele ajutorului sovietic acordat Afganistanului — scria Baker în „New York Times” — aproape că nu există nici un fel de semne care să ateste ajutorul american...” Dar e vorba doar de cantitate? Fără a neglija acest aspect, este bine să ne referim și la formele pe care le îmbracă ajutorul acordat țărilor slab dezvoltate. Nu vom teoretiza, ci vom exemplifica.

Beirut. Insoțita capitală a Libanului. Aici există unele obiective de utilitate publică. Să reproducem însă ce scrie în legătură cu acestea ziarul libanez „As Sark”. Cităm: „Ne sufocăm sub stăpînirea companiilor străine. Cînd vii în Liban, te transportă un vas străin. Cînd pășești pe pămîntul libanez, ai în fața o societate porțuară străină; cînd te sui în tramvai, dai tot peste o societate străină... Electricitatea care îți luminează camera aparține, de asemenea, unei companii străine. La Beirut pînă și apa, fără de care nu poți trăi, este furnizată de o societate străină”.

Mai este oare nevoie de vreun comentariu? La Kabul, avioanele livrate de U.R.S.S., șoseaua, linia de comunicație, silozul, poșta, fabrica de pîine — construite cu ajutorul sovietic — toate sînt proprietatea statului afgan. La Beirut au construit trusturile străine. Și stăpîne sînt tot trusturile străine.

Pe cînd un nou articol în „New York Herald Tribune”, despre caracterul dezinteresat al ajutorului țărilor occidentale pentru statele slab dezvoltate?

A. M.

← **POVESTIRE DE DESPRE ARMATA ROȘIE** se intitulă acest grup sculptural, realizat de neîntrecuții maestri chinezi în arta sculpturii din provincia Șensi.

CEA DE-A 3.000-a SĂRITURĂ cu parașuta a realizat-o recent maestrul sportului din U.R.S.S., I.I. Savkin. El egalează astfel performanța mondială deținută de către compatriotul său, maestrul emerit al sportului V.G. Romanuk. În fotografie: parașutistul Savkin, după săritura... jubiliară.

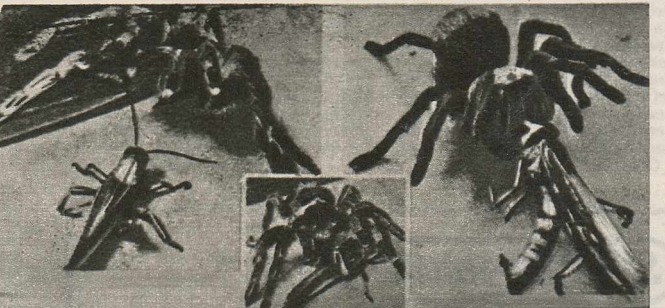
UN VIRULENT PAMFLET demascînd pericolul înarmării atomice vest-germane a apărut recent în Anglia. Intitulat „Amenințarea germană” și semnat de fruntașul comunist englez John Gollan, pamfletul — a cărui copertă o reproducem — se încadrează în puternicele acțiuni antiatomice ale poporului englez.

19 POMPIERI AU PIERIT într-un uriaș incendiu care a mistuit niște depozite de bauturi, în orașul scoțian Glasgow. Pagubele se cifrează la suma de 5.000.000 lire sterline.

ÎNTORS ÎN PATRIE, Kim En Sen, unul din miile de repatriați coreeni din Japonia, și-a găsit capătul în plină reconstrucție. Iată-l pe străzile Phenianului, însoțit de soția sa, de origine japoneză, și de cei doi copii.

PAIANJENUL DE TEXAS a fost surprins, de către un foto-reporter, în trei faze ale atacului său asupra unei lăcuste: victima se apropie; victima este înșcăcată și sugrumată; victima este devorată.

LA TRIBUNE DE GENÈVE

Septicisme britannique après la conférence économique de Paris

FĂRĂ COMENTAR

La brèche entre les Six et les Sept est toujours aussi large

Diferitele încercări de aplanare a divergențelor existente între cele două organisme economice occidentale: „Piața comună” și „Zona liberului schimb” — ca, spre exemplu, conferința desfășurată nu demult la Paris între reprezentanții „celor șase” și „celor șapte” — s-au soldat cu eșec. Fapt subliniat tot mai insistent în ultima vreme de majoritatea preselor occidentale. LA TRIBUNE DE GENÈVE, de pildă, publică pe marginea conferinței de la Paris un comentariu intitulat semnificativ: „Septicism britanic după conferința economică de la Paris. Ruptura dintre cei șase și cei șapte este în permanență la fel de mare”.

NEUES DEUTSCHLAND

Ab heute in Westberlin:

Brot, Gas und Kino teurer

Folgen der Brandtschen Frontstadtspolitik 7,63 Millionen für Strauß

Berlin (ND). Ab heute treten in Westberlin auf Beschluss des Frontstadtsenats neue Preiserhöhungen in Kraft. So ist das Konsumbrot um 0,15 D-Mark je anderthalb Kilo Brot teurer. Kostete es bisher 0,90 D-Mark, so muss jetzt 1,05 D-Mark gezahlt werden. Auch die Gas-

preisen eine zusätzliche erhebliche Belastung für die Westberliner Werktätigen. Der Umfang der Belastung ergibt sich allein schon aus der Tatsache, daß von dem in Westberlin insgesamt umgesetzten Brot 85 bis 90 Prozent auf Konsumbrot entfallen.

mit den lebensbedrohenden Folgen der Adenauerchen Atomkriegspolitik auszuliefern. Durch die Kürzung der Brotsubventionen spart Bonn an bisherigen Steuererträgen nach Westberlin 6,3 Millionen D-Mark ein, die nunmehr in den Rüstungsetat der Bundesrepublik fließen.

Referindu-se la scirea recentă a nli, gazul de lminat și biletele cinematografului în Be-nul occidental, zis NEUES DEUTSCHLAND arată că ac-ta este „consed politicii orașului front, duse de Brandt și că, prin reducerea subvențiilor acordate acum de guvernul de la Bonn Be-nului de vest, „Strauß (ministrul de răz-vest-german) n-va căpăta 6,3 milioane mărci, care vor folosite pentru lu-marea Germaniei occidentale.

FILMUL PESTE HOTARE

„Eroul” noli realizării a studiourilor cinematografice din Odesa este...fluviul Nipru. Într-adevăr, în filmul „Salutare, Niprule!” al regizorului M. Venecarski, locul acțiunii este șantierul hidrocentralei de la Kremenciug, de pe Nipru. Rolul principal este interpretat de Boris Cirkov.

„Cavalerii teutoni” — un mare film pentru ecran lat — este în curs de realizare în studiourile poloneze. Filmul are la bază romanul cu același nume al scriitorului clasic Henryk Sienkiewicz și se turnează în regia lui Alexander Ford, unul din cei mai de seamă regizori polonezi.

Regizorul american Charles Haas a terminat de curând filmul „Generație înfrântă”, dedicat moravurilor așa-zisului „tineret de aur” din S.U.A., progenituri ale unor familii bogate. O întreagă faună de poezi bârboși și fete cu reputație dubioasă populează filmul, care însă nu ia atitudine prea deschisă împotriva acestor „eroi”. Titlul filmului este însă bine ales...

Andrei Sokolov vorbește englește... Emoționantul film al lui Serghei Bondarcuk, „Soarta unui om”, a sfârșit, așa cum era firesc, un mare interes și printre spectatorii britanici. Ca urmare, filmul a fost dublat în limba engleză, în studiourile londoneze.

Nu demult s-a dat ultimul tur de manivelă filmului chinez în culori, pentru ecran lat, „Trăiască Armata Roșie”, realizat după piesa „Peste munte și ape” de Cen Ti-tun și dedicat procesului de formare a Armatei Populare Chineze de Eliberare.

Un film al regizorului italian debutant Damiano Damiani, intitulat „Fardul”, după un scenariu al lui Cezare Zavattini, se lucrează în prezent în studiourile italiene. Filmul aduce pe ecran povestea tragică a unei fete de 13 ani, implicată într-un proces penal. Remarcabilul regizor și interpret Pietro Germi (cunoscut din filmul „Feroviarul”) interpretează rolul unui polițist brutal și neomenos.

La studioul cehoslovac de desene animate se pregătesc opt filme noi, printre care două pe teme din povestirile cunoscutei scriitoare Božena Němcová și unul după Karel Capek. O parte din aceste filme vor fi prezentate la cel de-al 12-lea Festival Internațional al filmului de la Karlovy Vary.

Propunere pentru un nou automat...

— folleton —

Ultima noutate! De curând au apărut la Londra aparate speciale pentru „stabilirea lucidității conducătorilor auto”. Cu alte cuvinte, orice cetățean are a tras la măsă mai mult decât e cuvine poate avea, automat și precis, în ce măsură și el și sau nu în stare să-și conducă automobilul. Dar, mai ales, poate căpăta un certificat de luciditate, chiar dacă-i beat crița.

Aparatul nu are nimic comun cu creierul electronic; este, în fond, o mică înșelătorie, din categoria elor care abundă în lumea capitalistă. E un aparat și arată ca acelea care scot caramelle. Și tot „calculul” său se bazează pe futeala de mină și prezența de spirit celui ce-și încearcă „luciditatea”. Cum funcționează? Foarte simplu! Într-o mică deschizătură se introduce moneda, după care, apăsând pe un buton, în loc să alegeți cu un pumn de caramelle, auzi sunând un mic clopoțel. Dacă nu ești tare beat trebuie să acționezi foarte prompt apăsând pe alt buton care oprește clopoțelul. Timpul care trece din clipa în care a început să sune clopoțelul și pînă ce omul nostru a reușit să-l oprească, prin apăsarea altui buton, înregistrează e o scală anume gradul de luciditate și de...umiditate l respectivului. Totul e în funcție de reflexul și prezența lui de spirit. În cazul când acesta a acționat prompt, aparatul îi dă recomandarea: „sîntezi bun pentru volan, Mr.!”

Să ne permită ingenioșii lui constructori să ne învoim de eficacitatea prorocirilor acestui aparat. Ițind însă știrea de mai sus și privind în fotografie gențala” invenție, ne-a trecut prin gînd că, folosind ltimele cuceri ale electronicii s-ar putea crea adevărate creiere cibernetice care să cîntărească cu jusăea și precizia electronicii cîte parale face un om — u după cantitatea de alcool consumată, cî după ce îndeste și ce are de gînd să facă. În acest sens nu ar putea oare construi un aparat pentru... încercarea iniștrilor burghezi?... Gîndiți-vă numai cîte surzize, cîte riscuri ar putea fi evitate automat, printr-o mpla apăsare de buton...

Iată aparatul... E instalat într-o piață imensă, în azul multîmii care așteaptă cu nerăbdare rezultatul... Dintr-o mașină elegantă coboară un domn gras u frac și joben: ministrul finanțelor, să zicem. u pași mărunți se apropie de automat. Se scotocește ervos după mărunțiș... introduce moneda în automat... clopoțelul începe să sune. Și sună... Domnul în frac i joben încearcă să-l oprească... Pe scală acul magetic se deplasează în direcția indicațiilor „impoziteheltuieli înarmare”... Indignată, mulțimea adunată i piață începe să huiduiască, să fluiera...

— Jos de acolo! Atară!

Domnul ministru trimite publicului bezele, zîmștește... Dar clopoțelul continuă să sune. Disperat mul cu joben urlă: „Sînt pentru pace... jos bomba tomică!”

Minune! Clopoțelul nu mai zbrîrnîie. Aparatul începe să urla prelung, ca o sirenă. Pe scală, același idicator face un salt stabilindu-se definitiv în eptul notației — „mînciuni-criminal atfător la izboi”. Domnul ministru neagă violent, agîtîndu-și simile, se roagă, plînge, dar un dispozitiv în formă e picior omenesc îl lovește pe sub coada fracului, oiectîndu-l în lada de gunoi a istoriei.

...Ar fi într-adevăr un automat strașnic!...

Silviu GEORGESCU

↑Pichete de demonstrații împotriva armii atomice la intrarea în baza de cercetări nucleare de la Foulness (Essex).

Tokio. Aspect de la o ciocnire între poliție și studenții care au demonstrat împotriva politicilor guvernărilor japoneze.

Un grup de artiști romini au dat recent o serie de spectacole în Indonezia, bucurîndu-se de o caldă primire din partea publicului indonezian. În fotografie: o întîlnire amicală după terminarea unui spectacol la Bandung.

(Oberländer s-a retras din viața publică)

ODIHNĂ MERITATĂ

Desen de Eugen TARU

REDACȚIA: București, Piața Scintei,
Căsuța Poștală 3507 of. 33 Tel. 17.60.10
Int. 1744.

ABONAMENTE

la toate oficiile poștale din țară și
la factorii poștali și difuzorii voluntari
din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an:
104 lei.

Prezentarea grafică:
Ion VULPESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic
Casa Scintei „I. V. Stalin”.

PARTENERI, NU ADVERSARI!

de Al. MIRODAN

Se discută stăruitor și pe bună dreptate despre respectul față de adversar. Se ia — în presă și la federații, în ședințe și la cluburi — poziție severă împotriva brutalității, jignirii sau altor manifestări vădind desconsiderarea partenerului de joc. Se desfășoară — observăm cu mulțumire — o ofensivă puternică în această direcție și, ceea ce trebuie lăudat, este că ofensiva nu arată a „campanie” de câteva săptămâni sau luni, ci se înfățișează ca o acțiune statornică. Care este de fapt problema? Cred că aici e vorba de ceva mai mult decât o chestiune de „sport pur și simplu”, ceva în genul sistemului W.M. în fotbal sau a eficienței liniilor de atac; aici e vorba de o concepție socială cu privire la înțelesul noțiunii de adversar. Și, înainte de a vorbi jucătorilor sau spectatorilor despre ce înseamnă respect (e mai simplu), trebuie discutat despre ce înseamnă adversar (e ceva mai complicat). Personal nu agreez folosirea cuvântului adversar în materie de sport socialist: e ca și cum ai spune despre oțelarii de la Hunedoara că se află în luptă cu adversarii lor de la Reșița.

În capitalism partenerul este adversar pentru că, asemeni bursei, ziarului de tiraj sau bretelelor de nylon, sportul capitalist se întemeiază pe ideea (adică instinctul) concurenței. Pierzi un meci, ai pierdut o sumă de bani, un contract, uneori o carieră. Privit în această lumină, partenerul de sport — individ sau club — devine vrăjmaș; problema nu mai este să-l întreci cu fair-play ci

să-l înlături cu toporul. Acum câțiva ani ciclistul italian Fausto Coppi, „il campionissimo”, alerga în „Turul Franței” hotărât să câștige. Din tufișuri, undeva prin munți, niște — să zicem — oameni — au aruncat cu pietre în cel mai mare ciclist al vremii, izbutind să-l scoată din cursă...

Hocheiștii canadieni sînt prea bine cunoscuți în toată lumea pentru crosa năpustită pe spinarea concurențului...

Iar ringurile de box, ei bine, fiecare dintre ringurile celebre ale Apusului s-a preschimbat într-un fel de cimitir: cîți boxeri au învins prin moarte?

În socialism partenerul nu este și nu trebuie să fie „adversar”, deoarece sportul tinde la realizarea spectacolului și a rezultatelor superioare; el este mai curînd apropiat de teatru și nu de măcelărie. La noi partenerul nu este și nu trebuie să fie „adversar” pe stadion, deoarece pe stradă este prieten și colaborator. La noi, în socialism, nu poate fi vorba de exterminare, ci de stimulare.

Atunci?

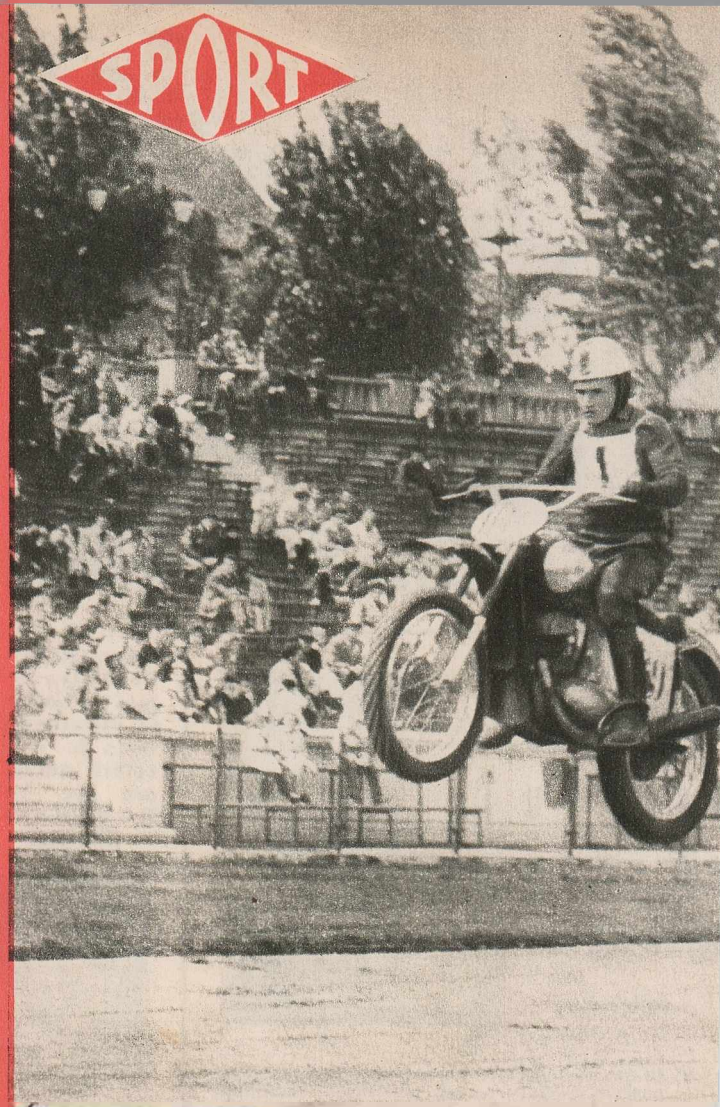
Pentru ce cîte unii (să nu mai rostim cu tristețe nume), prieteni pe stradă, și-ar sfărîma picioarele pe stadionul „23 August”?

Pentru ce cîte unii (să nu mai rostim cu amar nume), tovarăși în atelier, s-ar înjura pe terenul „Giulești”?

Pentru ce cîte unii (să nu mai rostim cu neplăcere nume), salutîndu-se cu tot respectul la ședință, s-ar batjocori prin „figuri” lamentabile pe stadionul „Republicii”?

În cinstea celui de-al III-lea Congres al P.M.R., Clubul sportiv „Dinamo” a organizat sîmbătă și duminică, pe baza hipică din calea Plevnei, un concurs de călărie. Iată-o pe Elena Ionescu în proba de obstacole fete.

În cadrul preliminarilor pentru turneul de calificare în categoria A la handbal, Politehnica a învins Constructorul cu 24-19. În fotografie: un atac nereușit la poarta studenților.

Completînd cursele motocicliste de dirt-track cu cele de obstacole, federația de specialitate a dovedit o bună inițiativă. Acest lucru îl atestă numărul mare de spectatori aflați duminică în tribunele stadionului „Dinamo”, pe pista cărui s-au desfășurat aceste curse.

Cu meciul de duminică C.C.A. și-a asigurat virtual titlul de campioană a R.P.R. pe anul acesta, Dinamo-Bacău cedîndu-i ușor cu rezultatul de 0-3 (0-3). Fotografia reprezintă unul din numeroasele atacuri ale gazdelor la poarta dinamovistă.

FILMELE SĂPTĂMÎNII

FILMELE SĂPTĂMÎNII

„RĂZBOI ȘI PACE” (foto 1), o realizare de proporții impresionante a studiourilor italiene și americane, aduce pe ecran epoca afil de frământată descrisă de marele clasic rus Lev Tolstoi în romanul „Război și pace”.

Sîntem așadar, prin mijlocirea filmului, în primul deceniu al secolului

nouăsprezece. Bătrînul continent european tremură, face concesii sau ingenuitatea în fața lui Bonaparte. Dar în Rusia, viața din saloanele aristocrației, cu petrecerile, conflictele și hîrfelile de rigoare, se desfășoară după tipic, pînă cînd, într-o zi, la 12 iunie 1812, armatele lui Napoleon trec hotarele Rusiei. Începe calvarul unei lungi, sfîșietoare, sîngerose campanii, în care poporul Rusiei a făcut sacrificii supraomenești. Dar cîmpitorii au fost învinși.

Apropiindu-se cu grijă, cu fidelitate față de textul tolstoian, cineasții italieni și americani au realizat lucruri într-adevăr remarcabile în seria întâi a filmului, unde este vorba mai mult de romanul sentimental al principalilor eroi — Pierre Bezuhov, Natașa Rostova, Andrei Bolkonski (interpreți excelenți Henry Fonda, Audrey Hepburn și Mel Ferrer). În seria a doua, dominată de epica războiului, s-a recurs însă mai mult la o ilustrare a principalelor episoade din roman decît la o explicație profundă

social-politică a acestora. În orice caz, filmul se distinge prin seriozitatea acordată ecranizării romanului, prin realizarea impresionantă a chipurilor principalilor eroi tolstoieni.

O notă specială pentru excelențul dublaj al voceilor, făcut la studioul „Maxim Gorki” din Moscova.

„PESCARII DIN ARHIPELAG” (foto 2). Hotărît, am intrat în săptămîna coproducțiilor! De astă dată și-au dat înfilnire trei case de filme: din Italia, Franța și R.F.G. Rezultatul nu e chiar la înălțimea scontată din mobilizarea ațîtor forțe: filmul e în general bun, fără a fi excepțional, cu niște lungimi supărătoare spre final. Convingător, sincer, cu acei firești ce-l caracterizează pe Yves Montand (pe umerii cărui apăsa tot greul filmului), el ne povestește tragică biografie a unui pescar italian care, în luptă cu mizeria, își pierde viața fiindcă n-a vrut să înțeleagă la vremea că drumul existenței individualiste, egoiste în ultimă instanță, nu are sorți de izbînda. Abida

Valli, îmbătrînită, îl secondează modestie și fără strălucire. Cusuru filmului nu vin aici o clipă din jocul interpretilor, ci din concepția scenariului, s-a sprijinit pe un material viu, dar n-a știut să-l concentreze, de-a suficient ritm cinematografic.

PREȚUL 2 LEI